EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 31.10.2019
COM(2019) 557 final

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

Zpráva o fungování evropského trhu s uhlíkem

Obsah

Seznam akronymů a zkratek 2

SHRNUTÍ 3

1. ÚVOD 4

2.1 Zahrnuté činnosti, zařízení a provozovatelé letadel 6

2.2 Registr Unie a protokol transakcí Evropské unie (EUTL) 8

3. FUNGOVÁNÍ TRHU S UHLÍKEM V ROCE 2018 9

3.1 Nabídka: povolenky uvedené do oběhu 10

3.1.1 Emisní strop 10

3.1.2 Vydané povolenky 12

3.1.2.1 Bezplatné povolenky 12

3.1.2.2 Program NER300 a inovační fond 15

3.1.2.3 Kompenzace nepřímých uhlíkových nákladů 17

3.1.2.4 Dražby povolenek 19

3.1.2.5 Odchylka od úplného dražení povolenek pro výrobu elektřiny a tepla 22

3.1.3 Mezinárodní kredity 25

3.2 Poptávka: povolenky vyňaté z oběhu 25

3.3 Zajišťování rovnováhy mezi nabídkou a poptávkou 26

4. LETECKÁ DOPRAVA 30

5. DOZOR NAD TRHEM 32

5.1 Právní povaha emisních povolenek a nakládání s nimi z daňového hlediska 34

6. MONITOROVÁNÍ, VYKAZOVÁNÍ A OVĚŘOVÁNÍ EMISÍ 35

7. PŘEHLED SPRÁVNÍCH ÚPRAV 37

8. SOULAD A PROSAZOVÁNÍ 38

9. ZÁVĚRY A VÝHLED DO BUDOUCNA 39

PŘÍLOHA 40

Seznam akronymů a zkratek

AVR	nařízení o akreditaci a ověřování
CA	příslušný orgán
CCS	zachycování a ukládání CO_2
CCU	zachycování, využívání a ukládání CO_2
CDM	mechanismus čistého rozvoje
CER	ověřené snížení emisí
CORSIA	systém kompenzací a snižování emisí uhlíku v mezinárodní letecké dopravě
CSCF	opravný koeficient jednotný pro všechna odvětví
EA	evropská spolupráce pro akreditaci
EHP	Evropský hospodářský prostor
EEA	Evropská agentura pro životní prostředí
EEX	Evropská energetická burza
EIB	Evropská investiční banka
ERU	jednotka snížení emisí
ESMA	Evropský orgán pro cenné papíry a trhy
EU ETS	systém EU pro obchodování s emisemi
EUTL	protokol transakcí Evropské unie
GHG	skleníkový plyn
ICAO	Mezinárodní organizace pro civilní letectví
ICE	InterContinental Exchange Futures Europe
InnovFin EDP	InnovFin Energy demonstrační projekty
JI	společné provádění
MAR	nařízení o zneužívání trhu
MiFID2	směrnice o trzích finančních nástrojů
MiFIR	nařízení o trzích finančních nástrojů
MRR	nařízení o monitorování a vykazování
MRVA	monitorování, vykazování, ověřování a akreditace
MSR	rezerva tržní stability
NAB	vnitrostátní akreditační orgán
NER	rezerva pro nové účastníky na trhu
OTC	mimoburzovní
PFCs	perfluoruhlovodíky

RES	obnovitelné zdroje energie
SARPs	normy a doporučené postupy systému CORSIA
TNAC	celkový počet povolenek v oběhu

SHRNUTÍ

V roce 2018 se emise ze zařízení zahrnutých do systému EU pro obchodování s emisemi (dále jen „EU ETS“) snížily, a to o 4,1 % oproti roku 2017. Tento pokles byl způsoben především výrobou elektřiny a tepla, zatímco emise z průmyslu se snížily pouze mírně (viz tabulka 7 v oddíle 3.2). Ověřené emise z letecké dopravy nadále rostly, v porovnání s rokem 2017 zaznamenaly nárůst o 3,9 % (viz tabulka 8 v kapitole 4).

Po přijetí revidované směrnice o systému EU ETS se důraz nyní přesunuje na provádění nových ustanovení před zahájením čtvrté fáze. Prováděcí práce jsou nyní v plném proudu poté, co byly v minulém roce přijaty nové prováděcí právní předpisy týkající se seznamu odvětví ohrožených únikem uhlíku, pravidel pro přidělování bezplatných povolenek, inovačního fondu, dražeb povolenek, monitorování, vykazování, ověřování a akreditace a registru Unie (viz oddíly 2.2, 3.1.2 a 6.1).

Potřetí byl zveřejněn ukazatel přebytku rezervy tržní stability odpovídající počtu 1 654 909 824 povolenek. Jeho zveřejnění povede i nadále k umístění povolenek do rezervy, což v roce 2019 sníží dražební objem téměř o 40 % neboli skoro 397 milionů povolenek (viz kapitola 3.3).

V roce 2018 vedl posílený signál o ceně uhlíku na evropském trhu s uhlíkem k rekordnímu objemu výnosů členských států plynoucích z dražeb povolenek ve výši přibližně 14 miliard EUR. Členské státy v průběhu roku vynaložily nebo měly v plánu vynaložit téměř 70 % těchto výnosů na stanovené účely související s klimatem a energetikou (viz kapitola 3.1.2.4).

1. ÚVOD

Systém EU pro obchodování s emisemi (dále jen „systém EU ETS“) je od roku 2005 základním kamenem strategie EU pro snižování emisí skleníkových plynů produkovaných průmyslem a odvětvím výroby elektřiny a tepla. Výrazně přispívá k dosažení celkového cíle EU v oblasti snižování emisí skleníkových plynů do roku 2020 o 20 % ve srovnání s úrovněmi roku 1990. Ačkoliv EU směřuje k překročení tohoto cíle, snížení emisí skleníkových plynů nejméně o 40 % (podle současného rámce politiky EU v oblasti klimatu a energetiky do roku 2030) a nejméně o 50 % až 55% odpovědným způsobem (při zohlednění politických směrů[1] pro příští Komisi) bude vyžadovat další pokrok.

Po vstupu revize systému EU ETS pro čtvrtou fázi v platnost[2] v dubnu 2018 pokračuje rychlým tempem přijímání prováděcích právních předpisů pro čtvrté obchodovací období. V minulém roce byly přijaty prováděcí právní předpisy týkající se nového seznamu odvětví ohrožených únikem uhlíku a pravidel pro přidělování bezplatných povolenek a byl revidován právní rámec pro systém registru Unie s cílem vyhovět požadovaným úpravám pro čtvrtou fázi. Mimoto byla stanovena pravidla pro fungování inovačního fondu – hlavního nástroje ETS pro financování nízkouhlíkových inovativních technologií a průlomových inovací ve čtvrté fázi. Zároveň bylo revidováno nařízení o dražbě povolenek, aby se umožnilo vydražení prvních 50 milionů povolenek pro inovační fond v roce 2020. V srpnu 2019 schválila Komise druhou revizi za účelem vytvoření institucionálního rámce pro dražby povolenek pro inovační a modernizační fond ve čtvrté fázi. V neposlední řadě byl aktualizován rámec monitorování, vykazování, ověřování a akreditace systému EU ETS s cílem zlepšit a vyjasnit stávající pravidla na základě zkušeností s prováděním třetí fáze. Komise urychleně dokončuje zbývající prováděcí předpisy s cílem dosáhnout jejich přijetí do ledna 2021, kdy začne nové obchodovací období.

[1] https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/political-guidelines-next-commission_cs.pdf

[2] Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/410 ze dne 14. března 2018, kterou se mění směrnice 2003/87/ES za účelem posílení nákladově efektivních způsobů snižování emisí a investic do nízkouhlíkových technologií a rozhodnutí (EU) 2015/1814, Úř. věst. L 76, 19.3.2018, s. 3.

Změny právních předpisů dohodnuté v minulých letech za účelem řešení přebytku povolenek na trhu s uhlíkem začínají přinášet své plody. Od zveřejnění poslední zprávy o trhu s uhlíkem byl potřetí zveřejněn ukazatel přebytku rezervy tržní stability. Na základě ukazatele a revidovaných právních předpisů týkajících se systému EU ETS se dražební objemy v roce 2019 sníží téměř o 400 milionů povolenek, což odpovídá 24 % přebytku.

Minulý rok se vyznačoval rovněž vyšší důvěrou účastníků trhu, což se projevilo v posíleném signálu o ceně uhlíku. Vyšší cena emisních povolenek vedla k podstatnému zvýšení celkových výnosů z dražeb vytvořených členskými státy – v roce 2018 činily celkové výnosy 14 miliard EUR, což je více než dvojnásobek výnosů vytvořených v roce 2017. Na základě údajů předložených členskými státy bylo v průběhu roku 2018 téměř 70 % těchto výnosů vynaloženo (nebo bylo plánováno jejich vynaložení) ke stanoveným účelům souvisejícím s klimatem a energetikou.

Tato zpráva o fungování evropského trhu s uhlíkem se předkládá v souladu s požadavky čl. 10 odst. 5 a čl. 21 odst. 2 směrnice 2003/87/ES[3] (směrnice o systému EU ETS). Dle zmíněné směrnice je cílem této zprávy poskytovat každoroční přehled o vývoji evropského trhu s uhlíkem.

Tato zpráva se vztahuje k roku 2018, zmiňuje však i iniciativy navržené nebo schválené v první polovině roku 2019.

Není-li uvedeno jinak, údaje použité při sestavování této zprávy byly získány z veřejně dostupných zdrojů a Komisi byly k dispozici před koncem června 2019[4]. Obecné a popisné informace o systému EU ETS jsou ve zprávě uvedeny v rámečcích.

[3] Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES ze dne 13. října 2003 o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů v Unii a o změně směrnice Rady 96/61/ES, Úř. věst. L 275, 25.10.2003, s. 32.
[4] Nejzazším termínem pro použité údaje je 28. červen 2019.

2. INFRASTRUKTURA SYSTÉMU EU ETS

2.1 Zahrnuté činnosti, zařízení a provozovatelé letadel

Systém EU ETS funguje v 31 zemích Evropského hospodářského prostoru (EHP). Omezuje emise téměř u 11 000 elektráren a výrobních zařízení a u více než 500 provozovatelů letadel létajících mezi letišti EHP. Zahrnuje přibližně 39 % emisí skleníkových plynů v EU.

V třetí fázi (2013–2020)* patří mezi odvětví se stacionárními zařízeními regulovaná v rámci systému EU ETS energeticky náročná průmyslová odvětví, včetně elektráren a dalších spalovacích zařízení o jmenovitém tepelném příkonu > 20 MW (s vyloučením zařízení pro spalování nebezpečného nebo komunálního odpadu), ropných rafinérií, koksoven, výroby železa a oceli, cementového slínku, skla, vápna, cihel, keramických materiálů, buničiny, papíru a lepenky, hliníku, petrochemických produktů, amoniaku, kyseliny dusičné, kyseliny adipové, glyoxalu a glyoxylové kyseliny, zachycování CO_2, potrubní přepravy a geologického ukládání CO_2.

V letecké dopravě byla oblast působnosti systému EU ETS v období 2013–2016 omezena na lety uvnitř EHP, jelikož Mezinárodní organizace pro civilní letectví (ICAO) dosud nepřijala celosvětový přístup. Na podporu rozvoje systému kompenzací a snižování emisí uhlíku v mezinárodní letecké dopravě (CORSIA) bylo v roce 2017 omezení na lety uvnitř EHP prodlouženo do roku 2023 (viz kapitola 4).

Do systému EU ETS jsou zahrnuty emise oxidu uhličitého (CO_2), ale také emise oxidu dusného (N_2O) z veškeré výroby kyseliny dusičné, kyseliny adipové, glyoxylové kyseliny a glyoxalu a emise zcela fluorovaných uhlovodíků (PFC) z výroby hliníku. Ačkoli je účast v systému EU ETS povinná, v některých odvětvích jsou zahrnuta pouze zařízení, která přesahují určitou velikost. Zúčastněné země mohou mimoto ze systému vyčlenit malá zařízení (vypouštějící méně než 25 000 tun ekvivalentu oxidu uhličitého (CO_{2e})), pokud zavedou alternativní a rovnocenná opatření. Ve čtvrté fázi mohou být ze systému EU ETS vyčleněni velmi malí producenti emisí (s vykazovanými emisemi v posledních třech letech nižšími než 2 500 tun CO_{2e}), což je podmíněno existencí zjednodušeného systému monitorování, jenž umožní posoudit množství jejich emisí. Zúčastněné země mohou do systému EU ETS zahrnout i další odvětví a skleníkové plyny (tzv. „opt-in“).

* Informace o první a druhé fázi systému EU ETS jsou k dispozici na adrese: https://ec.europa.eu/clima/policies/ets/pre2013_en

Na základě zpráv podle článku 21 předložených zúčastněnými zeměmi[5] v roce 2019 bylo v roce 2018 celkem 10 744 povolených zařízení.

Stejně jako v předchozích letech jsou v rámci systému EU ETS i v roce 2018 spalována v drtivé většině fosilní paliva. Nicméně 29 zemí vykázalo rovněž používání biomasy ve 2 181 zařízeních (20,3 % všech zařízení). Dvě země (Lichtenštejnsko a Malta) nevykázaly žádné používání biomasy.

[5] Při odkazu na zprávy podle článku 21 se za „zúčastněné země“ nebo jen „země“ považuje 28 členských států EU a země Evropského hospodářského prostoru (Island, Norsko a Lichtenštejnsko).

Celkové emise z použité biomasy v roce 2018 činily přibližně 151 milionů tun CO_2 (9 % emisí vykázaných v systému ETS), což bylo pouze nepatrné zvýšení z přibližně 145 milionů tun CO_2 v roce 2017 (8 % emisí vykázaných v systému ETS). 99,2 % těchto emisí bylo pokládáno za nulové[6]. Pro rok 2018 neuvedla žádná země využívání biopaliv provozovateli letadel, zatímco za rok 2017 vykázalo pouze Švédsko používání biopaliv u dvou provozovatelů letadel.

V rámci kategorií zařízení podle emisí vyprodukovaných za rok[7] údaje za rok 2018 ukazují, že stejně jako v předchozích letech zůstává 72 % zařízení v kategorii A, 21 % v kategorii B a 7 % v kategorii C. Celkem 6 113 zařízení bylo vykázáno jako „zařízení s nízkými emisemi“[8] (57 % z celkového počtu).

Pokud jde o činnosti v systému EU ETS dodatečně uvedené v souvislosti s emisemi jiných skleníkových plynů než CO_2, podle zpráv byla ve dvanácti zemích (Francie, Island, Itálie, Německo, Nizozemsko, Norsko, Rumunsko, Řecko, Slovensko, Slovinsko, Spojené království a Švédsko) vydána povolení na výrobu surového hliníku a zcela fluorovaných uhlovodíků (PFC), zatímco na výrobu kyseliny dusičné a N_2O byla vydána povolení ve dvaceti zemích (všechny země s výjimkou Dánska, Estonska, Irska, Islandu, Kypru, Lichtenštejnska, Lotyšska, Lucemburska, Malty, Slovinska a Španělska). Ostatní odvětví spojená s emisemi N_2O – výroba kyseliny adipové je vykazovaná ve třech zemích (Francie, Itálie a Německo) a výroba glyoxalu a kyseliny glyoxylové je vykazovaná ve dvou zemích (Francie a Německo). Činnosti v oblasti zachycování a ukládání CO_2 vykázaly pouze Norsko a Rakousko.

Sedm zemí (Francie, Chorvatsko, Island, Itálie, Slovinsko, Spojené království a Španělsko) využilo stejně jako v minulém roce možnost vyloučit ze systému EU ETS malé producenty emisí v souladu s článkem 27 směrnice o systému EU ETS. Celkové emise vyloučené v roce 2018 činily 2,92 milionu tun CO_2 (přibližně 0,17 % celkových ověřených emisí v porovnání s 0,16 % o rok dříve).

Na základě zpráv předložených členskými státy podle článku 21 v roce 2019 doposud využilo osm zemí (Belgie, Dánsko, Francie, Chorvatsko, Lichtenštejnsko, Litva, Maďarsko a Nizozemsko) ustanovení článku 13 nařízení o monitorování a vykazování[9], které v případech stacionárních zařízení s nízkým rizikem umožňuje povolit používání zjednodušených plánů monitorování. Pokud jde o provozovatele letadel s nízkými emisemi, použití tohoto ustanovení za rok 2018 vykázaly tři země (Belgie, Island a Polsko).

V roce 2018 bylo vykázáno 655 provozovatelů letadel s plány monitorování (ve srovnání s 541 vykázanými za rok 2017 a 503 za rok 2016). 50 % (328) vykázaných provozovatelů byli provozovatelé letadel v obchodní letecké dopravě, zatímco zbylých 50 % (327) byli provozovatelé

[6] V systému EU ETS je emisní faktor biomasy nastaven na nulu, je-li splněna definice pojmu „biomasa“, a pokud jde o biopaliva nebo biokapaliny, jsou-li splněna kritéria udržitelnosti podle čl. 17 odst. 1 směrnice 2009/28/ES (směrnice o obnovitelných zdrojích energie). Pro emise pokládané za nulové není třeba vyřadit žádné povolenky. Ve zprávách předložených podle článku 21 v roce 2019 uvedly pouze tři zúčastněné země (Lotyšsko, Litva a Dánsko) energetický obsah biomasy s nulovou hodnotou emisí, a nikoli skutečné emise. Jejich emise proto nejsou v rámci celkového uvedeného množství zohledněny.

[7] Zařízení kategorie C ročně vypouštějí více než 500 000 tun CO_2e, zařízení kategorie B vypouštějí ročně 50 000 až 500 000 tun CO_2e a zařízení kategorie A méně než 50 000 tun CO_2e ročně. Viz nařízení Komise (EU) č. 601/2012 ze dne 21. června 2012 o monitorování a vykazování emisí skleníkových plynů podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES, Úř. věst. L 181, 12.7.2012, s. 30.

[8] Zařízeními s nízkými emisemi se rozumí podmnožina zařízení v rámci kategorie A, která ročně vypouštějí méně než 25 000 tun CO_2e (viz čl. 47 odst. 2 nařízení (EU) č. 601/2012).

[9] Nařízení Komise (EU) č. 601/2012 ze dne 21. června 2012 o monitorování a vykazování emisí skleníkových plynů podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES, Úř. věst. L 181, 12.7.2012, s. 30.

letadel v neobchodní letecké dopravě[10]. Celkem 287 (44 %) jich spadalo do kategorie malých producentů emisí (v porovnání s 280 (52 %) v roce 2017 a 249 (50 %) v roce 2016).

2.2 Registr Unie a protokol transakcí Evropské unie (EUTL)

Registr Unie a protokol transakcí Evropské unie (EUTL) sledují vlastnictví všeobecných povolenek a povolenek pro letectví tak, že zaznamenávají množství držené na účtech a transakce mezi účty. Jsou provozovány a udržovány Komisí, přičemž správci národních registrů jsou nadále v zúčastněných zemích kontaktním místem pro zástupce účtů (společnosti nebo fyzické osoby). Zatímco registr Unie vede účty pro stacionární zařízení a provozovatele letadel, EUTL automaticky kontroluje, zaznamenává a schvaluje všechny transakce mezi účty, čímž zajišťuje, že všechny transakce jsou v souladu s pravidly systému EU ETS.

Údaje zaznamenané v registru Unie a v EUTL jsou důležitým zdrojem informací pro různé druhy vykazování v rámci systému ETS, jako je výpočet ukazatele přebytku rezervy tržní stability (viz kapitola 3.3) a vykazování, které provádí Evropská agentura pro životní prostředí (EEA). EUTL také zajišťuje transparentnost v systému EU ETS, a to zveřejňováním* informací o souladu stacionárních zařízení a provozovatelů letadel s ustanoveními systému ETS.

* Informace zveřejněné EUTL jsou k dispozici na adrese: https://ec.europa.eu/clima/ets/

Registr Unie a EUTL byly v roce 2018 plně funkční 365 dní v roce a 24 hodin denně, pouze s malými přestávkami z důvodu technických modernizací v celkovém trvání přibližně 26 hodin.

Od 1. ledna 2019 Komise pozastavila[11] u Spojeného království všechny postupy týkající se bezplatného přidělování emisních povolenek, dražení a výměny mezinárodních kreditů v souladu s ochrannými opatřeními[12] na ochranu ekologické vyváženosti systému EU ETS v případech, kdy pro členský stát vystupující z EU přestává platit právo Unie.

V březnu 2019 bylo přijato nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2019/1122[13], které stanoví pravidla pro fungování registru Unie v příštím obchodovacím období systému EU ETS (2021–2030). Nařízení umožňuje registru Unie splnit požadavky na čtvrtou fázi stanovené revidovanou směrnicí o systému EU ETS, například úpravou funkcí tak, aby byly povolenky platné po neomezenou dobu a mohly být použity pouze ke krytí emisí během prvního roku desetiletého období, ve kterém byly vydány, a aby bylo zajištěno, že od roku 2021 nelze ke krytí emisí použít mezinárodní kredity. Nové nařízení mimoto přizpůsobuje pravidla upravující registr Unie tak, aby odpovídala požadavkům

[10] Příkladem provozovatele letadel v obchodní letecké dopravě by byla letecká společnost přepravující cestující, která své služby poskytuje široké veřejnosti. Příkladem provozovatele letadel v neobchodní letecké dopravě by bylo letadlo v soukromém vlastnictví.

[11] Rozhodnutí Komise C(2018) 8707 ze dne 17. prosince 2018 o pověření ústředního správce, aby na omezenou dobu pozastavil v rámci protokolu transakcí Evropské unie příslušné procesy, pokud jde o bezplatné přidělování emisních povolenek, dražení a výměny mezinárodních kreditů.

[12] Nařízení Komise (EU) 2018/208 ze dne 12. února 2018, kterým se mění nařízení (EU) č. 389/2013 o vytvoření registru Unie, Úř. věst. L 39, 13.2.2018, s. 3.

[13] Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2019/1122 ze dne 12. března 2019, kterým se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES, pokud jde o fungování registru Unie, Úř. věst. L 177, 2.7.2019, s. 3.

právních předpisů o finančních trzích, a to po klasifikaci emisních povolenek jako „finančních nástrojů“ podle směrnice 2014/65/EU[14] ode dne 3. ledna 2018, a požadavkům revidovaných pravidel v oblasti ochrany údajů.

3. FUNGOVÁNÍ TRHU S UHLÍKEM V ROCE 2018

Tato kapitola poskytuje informace o aspektech týkajících se nabídky povolenek a poptávky po nich v systému EU ETS. Oddíl věnovaný nabídce obsahuje informace o stanoveném emisním stropu, bezplatném přidělování emisních povolenek, programu NER300 (včetně příprav na chystaný inovační fond), dražbách povolenek, odchylkách od úplného dražení povolenek pro odvětví výroby elektřiny a tepla (článek 10c), používání mezinárodních kreditů a kapitolu o systémech kompenzací nepřímých uhlíkových nákladů.

Pokud jde o poptávku, jsou uvedeny informace o počtu ověřených emisí a o vyrovnávání nabídky povolenek a poptávky po nich na trhu s uhlíkem, například prostřednictvím rezervy tržní stability.

[14] Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU ze dne 15. května 2014 o trzích finančních nástrojů a o změně směrnic 2002/92/ES a 2011/61/EU.

3.1 Nabídka: povolenky uvedené do oběhu

3.1.1 Emisní strop

Emisním stropem je celkové množství skleníkových plynů, jež mohou zahrnuté subjekty vypouštět, aby se zajistilo, že bude splněn cíl v oblasti snižování emisí a že odpovídá počtu povolenek uvedených do oběhu v průběhu jednoho obchodovacího období. Ve třetí fázi platí emisní strop pro celou EU, který nahrazuje předchozí systém národních stropů.

Emisní strop pro rok 2013 pro emise ze stacionárních zařízení byl stanoven na 2 084 301 856 povolenek. Emisní strop se každý rok snižuje o lineární redukční koeficient ve výši 1,74 % průměrného celkového objemu povolenek vydaných za rok v období 2008–2012, čímž je zajištěno, že počet povolenek, které mohou být stacionárními zařízeními používány, bude v roce 2020 o 21 % nižší než v roce 2005.

Emisní strop pro odvětví letecké dopravy byl původně stanoven na 210 349 264 povolenek pro letectví za rok, což je 5 % pod průměrnou roční úrovní emisí z letecké dopravy v období 2004–2006. Dne 1. ledna 2014 se tento strop zvýšil o 116 524 povolenek pro letectví v souvislosti se začleněním Chorvatska do systému EU ETS. Záměrem bylo, aby tento emisní strop odrážel právní předpisy z roku 2008*, které stanovily, že do systému EU ETS mají být zahrnuty všechny lety odlétající z EHP, přilétající do EHP a lety uvnitř EHP. Rozsah systému EU ETS byl však v období 2013 až 2016 dočasně omezen na lety uvnitř EHP s cílem podpořit rozvoj opatření ICAO na globální úrovni zaměřeného na stabilizaci emisí pocházejících z mezinárodní letecké dopravy na úrovních roku 2020. Počet povolenek pro letectví uvedených do oběhu v letech 2013–2016 byl proto výrazně nižší než původně stanovený strop. V roce 2017 bylo na podporu rozvoje opatření ICAO na celosvětové úrovni omezení na lety uvnitř EHP prodlouženo do roku 2023 (viz kapitola 4).

* Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/101/ES ze dne 19. listopadu 2008, kterou se mění směrnice 2003/87/ES za účelem začlenění činností v oblasti letectví do systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů ve Společenství.

Tabulka 1 uvádí výši emisního stropu pro stacionární zařízení a počet povolenek pro letectví uvedených do oběhu[15] v jednotlivých letech během třetí fáze systému EU ETS.

[15] Počet povolenek pro letectví uvedených do oběhu od roku 2013 je výsledkem přístupu zdola nahoru, počínaje bezplatným přidělováním (určeným na základě referenčních hodnot stanovených podle činností pro činnosti provozovatelů letadel uvnitř EHP). Počet dražených povolenek je pak odvozen na základě toho, že bezplatné povolenky (včetně zvláštní rezervy pro pozdější rozdělování mezi rychle rostoucí provozovatele letadel a nové účastníky) by měly představovat 85 % z celkového objemu a dražby by měly činit 15 %.

Tabulka 1: Emisní strop pro systém EU ETS v období 2013–2020

Rok	Roční emisní strop (zařízení)	Roční povolenky pro letectví uvedené do oběhu[16]
2013	2 084 301 856	32 455 296
2014	2 046 037 610	41 866 834
2015	2 007 773 364	50 669 024
2016	1 969 509 118	38 879 316
2017	1 931 244 873	38 711 651
2018	1 892 980 627	38 909 625
2019	1 854 716 381	35 172 897[17]
2020	1 816 452 135	

[16] Tyto aktualizované údaje zahrnují kromě přidělených bezplatných povolenek a vydražených povolenek také výměny mezinárodních kreditů.

[17] To zahrnuje informace z kalendáře dražeb v oblasti letecké dopravy na rok 2019. Údaje Spojeného království pro rok 2019 nejsou zahrnuty kvůli ochranným opatřením přijatým Komisí na ochranu ekologické vyváženosti systému EU ETS v případech, kdy pro členský stát vystupující z EU přestává platit právo Unie (viz kapitola 2.2).

3.1.2 Vydané povolenky

3.1.2.1 Bezplatné povolenky

Přestože ve třetí fázi systému EU ETS jsou dražby základní metodou přidělování emisních povolenek, značné množství povolenek je nadále přidělováno zdarma. Uplatňují se tyto zásady:

- bezplatné povolenky již nejsou přidělovány odvětví výroby elektřiny,
- bezplatné povolenky pro výrobní odvětví jsou rozdělovány podle pravidel harmonizovaných pro celou EU,
- přidělování bezplatných povolenek vychází z referenčních hodnot výkonnosti s cílem posílit motivaci k snižování a inovacím v oblasti emisí skleníkových plynů a oceňovat nejúčinnější zařízení,
- pro celou EU byla vytvořena rezerva pro nové účastníky na trhu (NER) u nových průmyslových zařízení a zařízení značně navyšujících kapacitu, která se rovná 5 % celkového množství povolenek vyhrazených pro třetí fázi.

Bezplatně se povolenky poskytují průmyslovým zařízením, aby se vyřešilo riziko úniku uhlíku (situace, kdy podniky přesunují výrobu do třetích zemí s menšími omezeními týkajícími se emisí skleníkových plynů, což může vést k zvyšování jejich celkových emisí). Odvětví a pododvětví, u kterých se má za to, že jim hrozí výrazné riziko úniku uhlíku, jsou zařazena na seznam odvětví ohrožených rizikem úniku uhlíku*. Původně tento seznam platil pro období 2015–2019, avšak revidovaná směrnice o systému EU ETS prodloužila jeho platnost do 31. prosince 2020.

* Aktuální seznam odvětví ohrožených rizikem úniku uhlíku je k dispozici na adrese: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=CELEX:32014D0746.

Během třetí fáze bude přibližně 43 % z celkového množství dostupných povolenek přiděleno bezplatně, zatímco podíl povolenek, které mají vydražit členské státy, činí přibližně 57 %.

Po odečtení 300 milionů povolenek pro program NER300 bylo v původní rezervě pro nové účastníky na trhu uloženo 480,2 milionu povolenek. Do června 2019 bylo na celé období třetí fáze rezervováno 167,9 milionu povolenek pro 937 zařízení. Zbývající rezerva pro nové účastníky na trhu představuje 312,3 milionu povolenek. Očekává se, že významný počet těchto povolenek zůstane nepřidělen. Ty budou na konci třetí fáze umístěny v rezervě tržní stability, z níž bude 200 milionů použito k vytvoření rezervy pro nové účastníky na trhu pro čtvrtou fázi.

Do konce června 2019 se počet přidělených bezplatných povolenek snížil přibližně o 457 milionů kvůli tomu, že některá zařízení byla uzavřena nebo v nich byla omezena výroba nebo výrobní kapacita oproti situaci, která byla na počátku využita k výpočtu množství povolenek, jež měly být přiděleny ve třetí fázi.

Tabulka 2: Množství bezplatných povolenek (v milionech) přidělených průmyslu v letech 2013 až 2019[18]

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Bezplatné povolenky[19] (EU-28 + státy ESVO EHP)	903,0	874,8	847,6	821,3	796,2	771,9	748,1[20]
Povolenky přidělené z rezervy pro nové účastníky na trhu (investice do výstavby nových zařízení a zvyšování kapacity)	11,7	15,3	18,6	21,8	23,4	23,6	22,9
Bezplatné povolenky, jež nebyly přiděleny kvůli uzavření provozu nebo změnám výroby či výrobní kapacity	40,1	58,9	70,8	67,5	71,6	75,9	71,9

Vzhledem k tomu, že poptávka po bezplatných povolenkách překročila dostupné množství, množství přidělené všem zařízením v systému EU ETS bylo sníženo o stejný procentní podíl na základě „meziodvětvového opravného koeficientu (CSCF)“[21]. V roce 2017 byly původní hodnoty meziodvětvového opravného koeficientu revidovány[22].

Aby se zabránilo riziku úniku uhlíku, bude přidělování bezplatných povolenek pokračovat i po roce 2020 a bude založeno na aktualizovaných referenčních hodnotách stanovených s ohledem na výkonnost 10 % nejúčinnějších zařízení v EU. Úroveň vystavení jednotlivých odvětví riziku úniku uhlíku byla posouzena na základě kombinovaného ukazatele, který pro dané odvětví násobí intenzitu obchodu se třetími zeměmi intenzitou emisí v tomto odvětví. Na základě tohoto posouzení přijala Komise v únoru 2019 seznam odvětví ohrožených únikem uhlíku pro příští obchodovací období[23], který bude platit pro celou čtvrtou fázi.

K zohlednění pokroku v oblasti technologií a inovací budou referenční hodnoty během čtvrté fáze dvakrát aktualizovány, a to na základě skutečných údajů. Zařízení, která žádají o bezplatné povolenky pro první období přidělování (2021–2025), musela do 30. května 2019 příslušným orgánům předložit požadované údaje. Tyto údaje použije Komise pro výpočet množství přidělených povolenek pro každé

[18] Uvedené údaje vycházejí z oznámení členských států obdržených do června 2019 a mohou se změnit v důsledku oznámení zaslaných v pozdějším termínu.
[19] Původní množství před odečtením povolenek zmíněných níže.
[20] Přidělování povolenek pro Spojené království (48,0 milionů povolenek z celkového objemu pro rok 2019) bylo pozastaveno kvůli ochranným opatřením, která Komise přijala na ochranu ekologické vyváženosti systému EU ETS v případech, kdy pro členský stát vystupující z EU přestává platit právo Unie (viz kapitola 2.2).
[21] Rozhodnutí Komise 2013/448/EU, Úř. věst. L 240, 7.9.2013, s. 27.
[22] Rozhodnutí Komise 2017/126/EU, Úř. věst. L 19, 25.1.2017, s. 93.
[23] Rozhodnutí Komise v přenesené pravomoci (EU) 2019/708, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=OJ:L:2019:120:FULL&from=EN

zařízení a k aktualizaci referenčních hodnot pro období 2021–2025. Akt v přenesené pravomoci týkající se revize pravidel pro přidělování bezplatných povolenek na období 2021–2030 byl přijat v prosinci 2018[24], zároveň byly zahájeny práce na aktualizaci referenčních hodnot pro období 2021–2025 (viz dodatek 7 přílohy).

Ve čtvrté fázi bude mimoto včas upraveno množství povolenek přidělených jednotlivým zařízením v reakci na výrazný nárůst nebo pokles výroby. Aby se zabránilo manipulaci se systémem úprav v přidělování povolenek a jeho zneužívání a aby se zamezilo nepřiměřené administrativní zátěži, přijme Komise prováděcí akt s cílem stanovit další opatření týkající se úprav (viz dodatek 7 přílohy).

[24] Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2019/331, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=OJ:L:2019:059:FULL&from=EN

3.1.2.2 Program NER300 a inovační fond

Program NER300 je rozsáhlý program financování inovativních nízkouhlíkových energetických demonstračních projektů. Jeho cílem je demonstrovat zachycování a ukládání oxidu uhličitého, které nepoškozuje životní prostředí, a inovativní technologie v oblasti energie z obnovitelných zdrojů v komerčním rozsahu v rámci EU. Program NER300 byl financován ze zpeněžení 300 milionů emisních povolenek z rezervy pro nové účastníky na trhu. Prostředky byly rozděleny mezi projekty vybrané prostřednictvím dvoukolové výzvy k podávání návrhů v prosinci 2012 a v červenci 2014.

Inovační fond je jedním ze dvou nízkouhlíkových mechanismů vytvořených revidovanou směrnicí o systému EU ETS pro čtvrtou fázi. Inovační fond bude na základě soutěže podporovat první uvedení na trh a komerční demonstraci inovativních technologií a průlomových inovací v odvětvích, na něž se systém EU ES vztahuje, včetně inovativních technologií v oblasti obnovitelných zdrojů energie, zachycování a využívání CO_2 a skladování energie. Fond bude financován z dražeb nejméně 450 milionů povolenek a případných nevyplacených prostředků z rozpočtu programu NER300. První výzva k podávání návrhů se připravuje na rok 2020.

V návaznosti na uvedené dvě výzvy k podávání návrhů v rámci programu NER300 bylo vybráno celkem 38 projektů v oblasti energie z obnovitelných zdrojů a jeden projekt zaměřený na zachycování a ukládání CO_2 ve dvaceti členských státech EU, na které byly přiděleny prostředky ve výši 2,1 miliardy EUR. Sedm z nich je již v provozu: projekty BEST v Itálii a Verbiostraw v Německu zaměřující se na bioenergii, projekty Windpark Blaiken ve Švédsku a Windpark Handalm v Rakousku zaměřující se na výrobu větrné energie na pevnině, projekty Veja Mate a Nordsee One v Německu zaměřující se na výrobu větrné energie na moři a projekt Puglia Active Network v Itálii zaměřující se na inteligentní síť.

Očekává se, že do konce roku 2019 bude v provozu pět projektů z první výzvy, zatímco u čtyř projektů z druhé výzvy pokračují přípravy tak, aby byly uvedeny do provozu do 30. června 2021. Vzhledem k složité hospodářské a politické situaci od zavedení programu NER300 nebylo devatenáct projektů schopno získat dostatečnou dodatečnou finanční podporu a bylo zrušeno, což znamenalo uvolnění celkové částky ve výši 1,358 miliardy EUR. Čtyři další projekty se nacházejí v různých fázích přípravy.

Pozměněné rozhodnutí o programu NER300[25] umožnilo opětovné investování uvolněných finančních prostředků ze zrušených projektů z první výzvy (dosud 623 milionů EUR) do stávajících finančních nástrojů – InnovFin Energy Demo Projects a dluhového nástroje v rámci Nástroje pro propojení Evropy, které jsou spravovány Evropskou investiční bankou. To umožní maximalizovat přínosy programu NER300 a mobilizovat další soukromé investice do nízkouhlíkových inovací.

Doposud byly vybrány tři projekty, které měly využít nevyčerpané prostředky programu NER300 v rámci InnovFin EDP, s podporou ve výši přibližně 73 milionů EUR (viz dodatek 9 přílohy).

Uvolněné finanční prostředky ze zrušených projektů z druhé výzvy (dosud 735,5 milionu EUR) budou přičteny ke zdrojům, které jsou k dispozici pro inovační fond.

[25] Rozhodnutí Komise (EU) 2017/2172 ze dne 20. listopadu 2017, kterým se mění rozhodnutí 2010/670/EU, pokud jde o použití nevyplacených výnosů z prvního kola výzev k podávání návrhů.

Tabulka 3: Projekty vybrané v rámci první a druhé výzvy k podávání návrhů na základě programu NER300[26]

	První výzva k podávání návrhů	Druhá výzva k podávání návrhů
Projekty ve stavu přípravy	6	7
Projekty v provozu	6	1
Stažené projekty	8	11
Celkem	*20*	*19*

Ve čtvrté fázi celková hodnota zdrojů, které jsou k dispozici pro demonstraci inovativních technologií a průlomových inovací v rámci inovačního fondu, na základě programu NER300 pravděpodobně významně překročí 2,1 miliardy EUR[27]. V únoru 2019 bylo přijato nařízení v přenesené pravomoci[28] o fungování inovačního fondu. Podporu z fondu budou moci obdržet projekty ve všech členských státech, a to i projekty malého rozsahu.

K zvýšení povědomí o inovačním fondu se Komise v roce 2019 a v první polovině roku 2020 aktivně zapojuje do informačních činností s průmyslem a členskými státy za účelem projednání klíčových otázek pro každé odvětví, které souvisejí s výběrem projektů. První výzva k podávání návrhů v rámci inovačního fondu je naplánována na rok 2020, načež budou do roku 2030 následovat pravidelné výzvy.

[26] V souladu s rozhodnutím Komise 2010/670/EU musela být konečná investiční rozhodnutí pro projekty vybrané v rámci první výzvy přijata do konce roku 2016, zatímco u projektů vybraných v rámci druhé výzvy do konce června 2018.
[27] Hodnota 450 milionů povolenek dostupných pro fond bude záviset na ceně uhlíku. S průměrnou cenou ve výši 25 EUR za povolenku by prostředky pro fond činily 11,3 miliardy EUR.
[28] Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2019/856 ze dne 26. února 2019, kterým se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES, pokud jde o fungování inovačního fondu, Úř. věst. L 140, 28.5.2019, s. 6.

3.1.2.3 Kompenzace nepřímých uhlíkových nákladů

Kromě bezplatných povolenek k pokrytí přímých uhlíkových nákladů mohou členské státy EU poskytnout některým průmyslovým odvětvím náročným na elektrickou energii státní podporu na kompenzaci nepřímých uhlíkových nákladů, tj. nákladů vyplývajících ze zvýšených cen elektrické energie v důsledku toho, že výrobci elektřiny přenášejí náklady na nákup povolenek na spotřebitele.

Aby Komise zajistila jednotné uplatňování kompenzace nepřímých uhlíkových nákladů ve všech členských státech a minimalizovala narušení hospodářské soutěže na vnitřním trhu, přijala pokyny týkající se státní podpory v rámci systému EU ETS*, které platí do konce roku 2020. Pokyny určují mimo jiné způsobilá odvětví a maximální výše kompenzací nepřímých uhlíkových nákladů.

Revidovaná směrnice o systému EU ETS umožňuje členským státům pokračovat v poskytování kompenzací nepřímých uhlíkových nákladů i ve čtvrté fázi a je doplněna o ustanovení zvyšující požadavky v oblasti transparentnosti a vykazování. Vzhledem k tomu zahájila Komise revizi pokynů týkajících se státní podpory v rámci systému EU ETS pro příští obchodovací období (viz dodatek 7 přílohy). V rámci tohoto procesu přezkoumá Komise na základě konzultací se zúčastněnými stranami a členskými státy, které se uskutečnily počátkem roku 2019, seznam způsobilých odvětví i faktory určující maximální výši podpory.

* Pokyny k některým opatřením státní podpory v souvislosti se systémem obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů po roce 2012, Úř. věst. C 158, 5.6.2012, s. 4.

Až dosud Komise schválila třináct[29] systémů kompenzace nepřímých uhlíkových nákladů ve dvanácti členských státech. V roce 2018 vyplatil poprvé kompenzaci valonský režim a lucemburský režim. Španělská vláda oznámila Komisi revizi svého režimu za účelem zvýšení jeho rozpočtu. V roce 2019 oznámilo Polsko Komisi návrh opatření a získalo schválení státní podpory s ohledem na režim, který začne v roce 2020 vyplácet podporu na nepřímé náklady vzniklé v roce 2019.

Směrnice o systému EU ETS stanoví, že by členské státy, které mají systém kompenzace nepřímých nákladů, měly do tří měsíců po konci každého roku zveřejnit snadno dostupným způsobem celkovou výši poskytnutých kompenzací rozepsanou podle zvýhodněných odvětví a pododvětví.

V tabulce 4 jsou shrnuty údaje, jež členské státy zveřejnily o kompenzacích vyplacených v roce 2018.

[29] Byly rovněž přijaty změny francouzského a španělského režimu.

Tabulka 4: Kompenzace nepřímých uhlíkových nákladů vyplacené členskými státy v roce 2018[30]

Členský stát	Doba trvání režimu podpory	Kompenzace nepřímých nákladů vzniklých v roce 2017 vyplacené v roce 2018 (v milionech EUR)	Počet příjemců (zařízení)	Výnosy z dražeb v roce 2017 (kromě povolenek pro letectví, v milionech EUR)	Procentní podíl výnosů z dražeb poskytnutých na kompenzace nepřímých nákladů
UK	2013–2020	22,36[31]	60[32]	1607[33]	3,7 %
DE	2013–2020	202	891	1 141,7	17,6 %
BE (FL)	2013–2020	31,7	106	143,5	27,3 %
BE (WL)	2017–2020	7,5	30		
NL	2013–2020	36,9	96	189	19,5 %
EL	2013–2020	16,8	50	196,6	8,5 %
LT	2014–2020	0,24	1	31,4	0,8 %
SK	2014–2020	10	7	87	11,4 %
FR	2015–2020	98,7	296	309,8	31,8 %
FI	2016–2020	26,7	58	94,6	28,2 %
ES	2013–2015	6	151	488,8	12,2 %
LU	2018–2020	3,4	2	6,8	50 %

Celkové kompenzace nepřímých nákladů vyplacené jedenácti členskými státy[34] v roce 2018 činily přibližně 462 milionů EUR, což představuje téměř 11 % výnosů z dražeb v těchto členských státech. Na členské státy, v nichž jsou systémy kompenzací zavedeny, připadá přibližně 70 % HDP EU. Největšími příjemci kompenzací byla odvětví chemického průmyslu, odvětví neželezných kovů a odvětví železa a oceli.

Jedno z ustanovení revidované směrnice o systému EU ETS týkajících se transparentnosti stanoví, že členské státy, jež v kterémkoli roce vynaloží na kompenzace nepřímých nákladů více než 25 % svých výnosů z dražeb, musí zveřejnit zprávu s uvedením důvodů, proč byla tato výše překročena. Na základě výnosů z dražeb za kalendářní rok 2017 překročily v roce 2018 prahovou hodnotu ve výši 25 % čtyři země[35].

[30] Informace o vyplacených kompenzacích a počtu příjemců jsou založeny na oznamovací povinnosti podle čl. 10a odst. 6 směrnice (EU) 2018/410.
[31] 19,7 milionu GBP (pro nepřímé náklady vzniklé v roce 2018), na základě průměrného směnného kurzu GBP/EUR 1,1355.
[32] Spojené království nenahlásilo zařízení, nýbrž podniky.
[33] Upozorňuje se, že Spojené království vyplatilo v roce 2019 podporu na nepřímé náklady vzniklé v roce 2018. Z tohoto důvodu se pro Spojené království od roku 2018 uvádějí výnosy z dražeb.
[34] Polsko zde není zahrnuto, neboť v roce 2020 začne vyplácet podporu na nepřímé náklady vzniklé v roce 2019.
[35] Důvodem pro porovnání prostředků vyplacených v roce 2018 s výnosy z dražeb za rok 2017 je to, že platby provedené v roce 2018 představují obvykle kompenzaci nepřímých nákladů vynaložených spotřebiteli v kalendářním roce 2017.

3.1.2.4 Dražby povolenek

Ve třetí fázi je dražení standardním způsobem přidělování povolenek. Primární dražby se řídí nařízením o dražbě povolenek*, které určuje harmonogram, správu a jiné aspekty dražeb povolenek s cílem zajistit, aby dražby probíhaly otevřeným, transparentním, harmonizovaným a nediskriminačním způsobem.

* Nařízení Komise (EU) č. 1031/2010 ze dne 12. listopadu 2010 o harmonogramu, správě a jiných aspektech dražeb povolenek na emise skleníkových plynů v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů ve Společenství, Úř. věst. L 302, 18.11.2010, s. 1.

V roce 2018 bylo nařízení o dražbě povolenek pozměněno[36] s cílem znovu jmenovat Evropskou energetickou burzu (dále jen „EEX“) jako německou alternativní dražební platformu a umožnit zpeněžení první dávky 50 milionů povolenek z rezervy tržní stability na financování inovačního fondu v roce 2020.

Další změnu nařízení o dražbě povolenek přijala Komise v srpnu 2019 s cílem stanovit rámec pro dražení povolenek a řízení projektů v rámci inovačního fondu a modernizačního fondu ve čtvrté fázi. Změna zohledňuje rovněž klasifikaci povolenek v rámci systému EU ETS jako finančních nástrojů podle směrnice 2014/65/EU o trzích finančních nástrojů (MiFID2).

V souladu s ochrannými opatřeními, která byla přijata na ochranu ekologické vyváženosti systému EU ETS (viz kapitola 2.2), byly povolenky vydané Spojeným královstvím pro rok 2018 přijaty pro předání, v roce 2019 však nebyly jménem Spojeného království vydraženy žádné povolenky.

Dražby v roce 2018 probíhaly prostřednictvím těchto dražebních platforem:

- EEX, provádějící dražby jako společná dražební platforma pro 25 členských států, které se zapojily do společného zadávacího řízení, a pro Polsko, které se společného zadávacího řízení neúčastnilo, neurčilo však samostatnou dražební platformu. Od 5. září 2016 provádí EEX dražby jako druhá společná dražební platforma jmenovaná dne 13. července 2016,
- EEX provádějící dražby pro Německo jako alternativní dražební platforma,
- ICE provádějící dražby pro Spojené království jako alternativní dražební platforma.

Island, Lichtenštejnsko a Norsko začaly dražit povolenky v červnu 2019 poté, co byla Dohoda o EHP pozměněna tak, aby se mohly účastnit dohody o společném zadávacím řízení na společné dražební platformě. Po dohodě se třemi zeměmi byly dražební objemy na období 2013–2018 v letech 2019 a 2020 rozděleny tak, aby se zajistila stálá a předvídatelná nabídka povolenek na trhu a aby se zabránilo možným nepříznivým účinkům na trh s uhlíkem kvůli této dodatečné nabídce. Revidované kalendáře dražeb v letech 2019 a 2020 tudíž zahrnují část předchozích objemů, které byly z dražeb staženy.

EEX provádějící dražby jménem 27 členských států v roce 2018 vydražila 89 % celkového množství vydražených povolenek, zatímco ICE vydražila jménem Spojeného království 11 % celkového množství. Do 30. června 2019 se konalo více než 1 480 dražeb.

[36] Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2019/7 ze dne 30. října 2018, kterým se mění nařízení (EU) č. 1031/2010, pokud jde o dražbu 50 milionů nepřidělených povolenek z rezervy tržní stability pro inovační fond, a zařazuje na seznam dražební platforma, kterou jmenuje Německo, Úř. věst. L 2, 4.1.2019, s. 1.

Tabulka 5 nabízí přehled objemů povolenek[37], jež byly vydraženy Evropskou energetickou burzou EEX a burzou ICE do 30. června 2019, včetně dřívějších dražeb[38] všeobecných povolenek.

Tabulka 5: Celkový objem povolenek ze třetí fáze vydražených v období 2012–2019

Rok	Všeobecné povolenky	Povolenky pro letectví
2012	89 701 500	2 500 000
2013	808 146 500	0
2014	528 399 500	9 278 000
2015	632 725 500	16 390 500
2016	715 289 500	5 997 500
2017	951 195 500	4 730 500
2018	915 750 000	5 601 500
2019 (do 30. června 2019)[39]	292 975 500	2 032 500

Zdroj: EEX

Údaje pro rok 2019 odrážejí vstup rezervy tržní stability v platnost v lednu 2019, což podstatně snížilo dražební nabídku v roce 2019 (viz kapitola 3.3). Dražby všeobecně proběhly hladce a dražební zúčtovací ceny byly celkově úzce spjaty s cenami na sekundárním trhu.

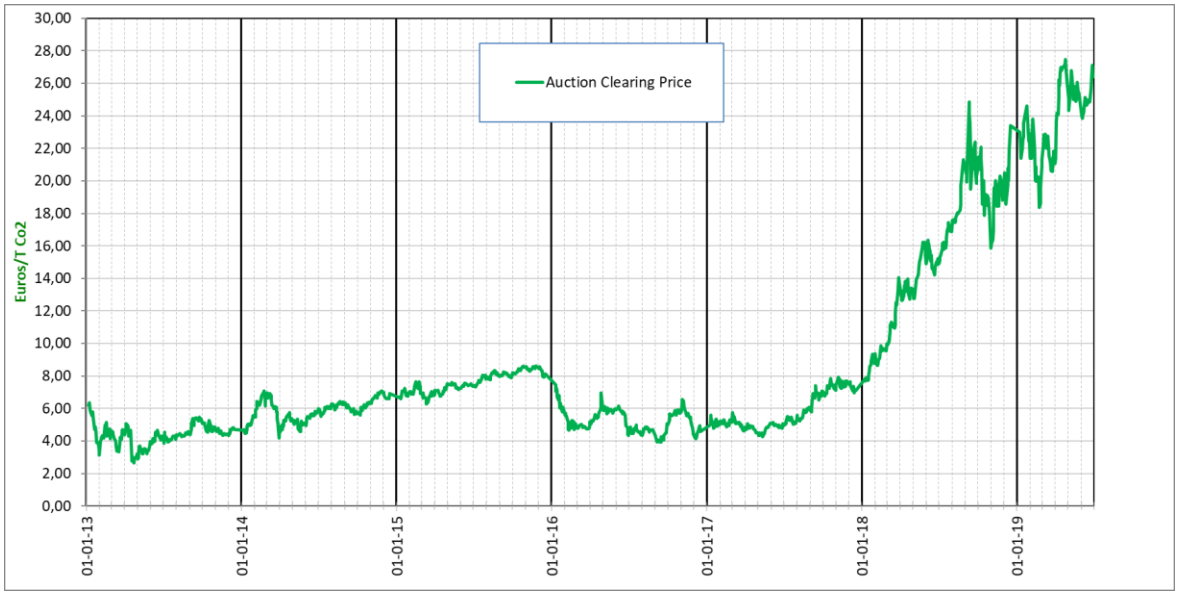
V období od ledna 2018 do června 2019 bylo pět dražeb zrušeno buď z důvodu nedodržení vyvolávací ceny, nebo z toho důvodu, že celkový objem nabídek nedosáhl draženého objemu. Společně s těmito pěti dražbami bylo od konce roku 2012 zrušeno celkem dvanáct dražeb z více než 1 480 uskutečněných dražeb. Přehled dražebních zúčtovacích cen od roku 2013 do 30. června 2019 je uveden na obrázku 1:

Obrázek 1: Zúčtovací cena všeobecných povolenek od roku 2013 do 30. června 2019

[37] Objemy všeobecných povolenek byly určeny s ohledem na rozhodnutí č. 1359/2013/EU. Objemy povolenek pro letectví byly určeny s ohledem na rozhodnutí č. 377/2013/EU a nařízení (EU) č. 421/2014.

[38] Dřívější dražby povolenek ve třetí fázi byly provedeny v roce 2012 s ohledem na to, že v odvětví elektřiny je rozšířenou obchodní praxí prodávat elektřinu dopředu (na základě forwardu) a nakupovat potřebné vstupy (včetně povolenek) současně s prodejem výstupů.

[39] Údaje Spojeného království pro rok 2019 nejsou zahrnuty v důsledku ochranných opatření přijatých Komisí na ochranu ekologické vyváženosti systému EU ETS v případech, kdy pro členský stát vystupující z EU přestává platit právo Unie (viz kapitola 2.2).

Zdroj: EEX

___ Dražební zúčtovací cena

Počet účastníků dražeb všeobecných povolenek od roku 2013 do 30. června 2019 je uveden v dodatku 2. Dražební platformy včas zveřejňují podrobné výsledky každé dražby na zvláštních internetových stránkách. Další informace o výsledcích dražeb, včetně údajů o účasti, poměru pokrytí a cenách, jsou k dispozici ve zprávách členských států zveřejněných na internetových stránkách Komise[40].

Celkové výnosy členských států z dražeb v období od roku 2012 do 30. června 2019 přesáhly částku 42 miliard EUR (viz tabulka 2.1 v dodatku 2). Jen v roce 2018 dosáhly celkové vytvořené výnosy 14 miliard EUR. Směrnice o systému EU ETS stanoví, že by členské státy měly použít nejméně 50 % výnosů z dražeb, včetně veškerých výnosů z povolenek přidělených v zájmu solidarity a růstu, k účelům souvisejícím s oblastmi změny klimatu a energetiky. Podle informací předložených Komisí členské státy v roce 2018 vynaložily nebo plánovaly vynaložit téměř 70 % těchto výnosů ke stanoveným účelům souvisejícím s klimatem a energetikou. V období 2013–2018 bylo na tyto účely vynaloženo přibližně 80 % výnosů z dražeb.

[40] http://ec.europa.eu/clima/policies/ets/auctioning/documentation_en.htm

3.1.2.5 Odchylka od úplného dražení povolenek pro výrobu elektřiny a tepla

Článek 10c směrnice o systému EU ETS stanoví odchylku od obecné zásady obchodování s povolenkami formou dražby, jejímž cílem je podpořit investice do modernizace odvětví výroby elektřiny v některých členských státech EU s nižšími příjmy. Ve třetí fázi této odchylky využívá osm z deseti způsobilých členských států*, které přidělují určitý počet bezplatných povolenek výrobcům elektřiny za předpokladu, že jsou provedeny odpovídající investice.

Bezplatné povolenky podle článku 10c se odečítají od množství povolenek, které by příslušný členský stát jinak vydražil. V závislosti na vnitrostátních pravidlech pro uplatňování odchylky mohou výrobci elektřiny získat bezplatné povolenky v hodnotě odpovídající výši investic uvedených v jejich národních investičních plánech, jež provedou, nebo výši poplatků, jež zaplatili do národního fondu, jehož prostřednictvím jsou tyto investice financovány. Jelikož přidělování bezplatných povolenek výrobcům elektřiny podle článku 10c směrnice o systému ETS by v zásadě znamenalo státní podporu, byly vnitrostátní systémy pro provádění odchylky podle článku 10c uvedeny do souladu s pravidly pro poskytování státní podpory a podléhají požadavkům uvedeným v pokynech týkajících se státní podpory v rámci systému EU ETS.**

Přechodné bezplatné přidělování podle článku 10c bude k dispozici i ve čtvrté fázi, avšak se zvýšenými požadavky v oblasti transparentnosti a s možností, aby způsobilé členské státy mohly použít veškeré prostředky, jež mohou podle článku 10c přidělovat, nebo jejich část na podporu investic v rámci modernizačního fondu. Na základě informací, které členské státy předložily Komisi, bude odchylka podle článku 10c v příštím obchodovacím období využívána ve velmi omezené míře. Sedm z deseti způsobilých členských států, včetně Polska a České republiky, s nejvyššími objemy přechodného přidělování bezplatných povolenek ve třetí fázi se rozhodlo odchylku již nevyužívat.

* K uplatnění odchylky jsou způsobilé Bulharsko, Česká republika, Estonsko, Kypr, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Malta, Polsko a Rumunsko. Malta a Lotyšsko se rozhodly, že ji ve třetí fázi nevyužijí.

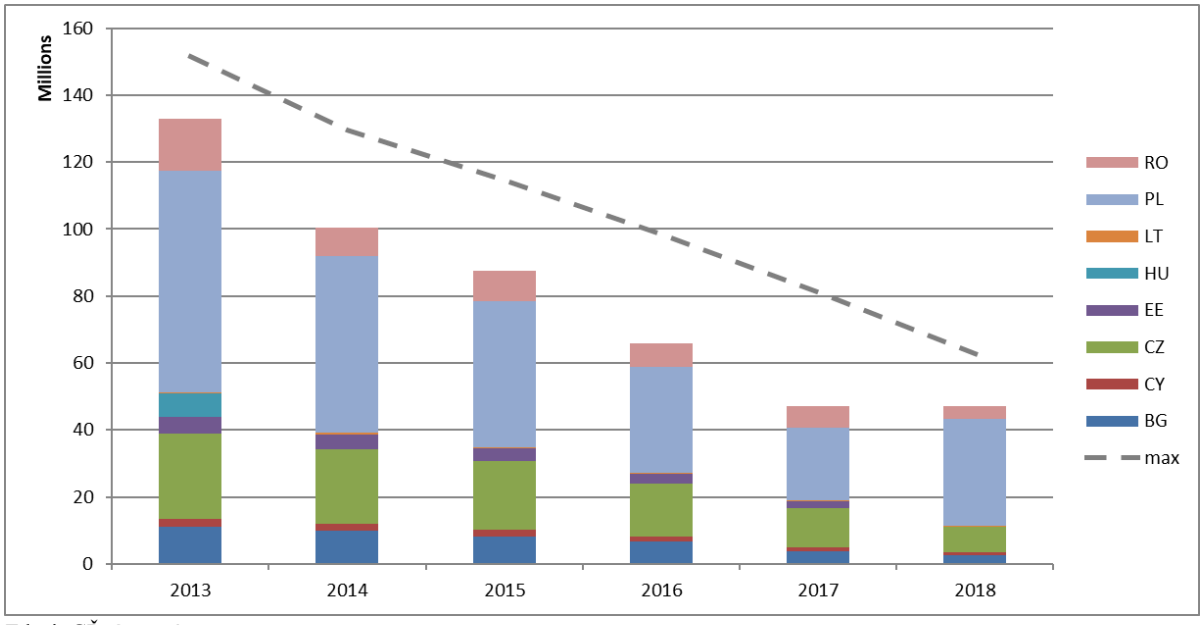
** Pokyny k některým opatřením státní podpory v souvislosti se systémem obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů po roce 2012, Úř. věst. C 158, 5.6.2012, s. 4.

Celková výše vykázané investiční podpory v letech 2009 až 2018 činí zhruba 12,4 miliardy EUR. Přibližně 82 % bylo vyčleněno na modernizaci a renovaci infrastruktury, zatímco zbývající investice se týkaly čistých technologií nebo diverzifikace dodávek.

Počet povolenek přidělených bezplatně výrobcům elektřiny v roce 2018 je uveden v tabulce 1.1 dodatku 1 přílohy, zatímco maximální počet povolenek za rok je uveden v tabulce 1.2 dodatku 1.

Povolenky, jež nebyly přiděleny, mohou být buď vydraženy, nebo v souladu s ustanoveními revidované směrnice o systému EU ETS přiděleny na investice podle článku 10c v období 2021–2030 vybrané na základě veřejné soutěže. Obrázek 2 uvádí počet povolenek, jež byly přiděleny v letech 2013–2018.

Obrázek 2: Bezplatně přidělené povolenky podle článku 10c

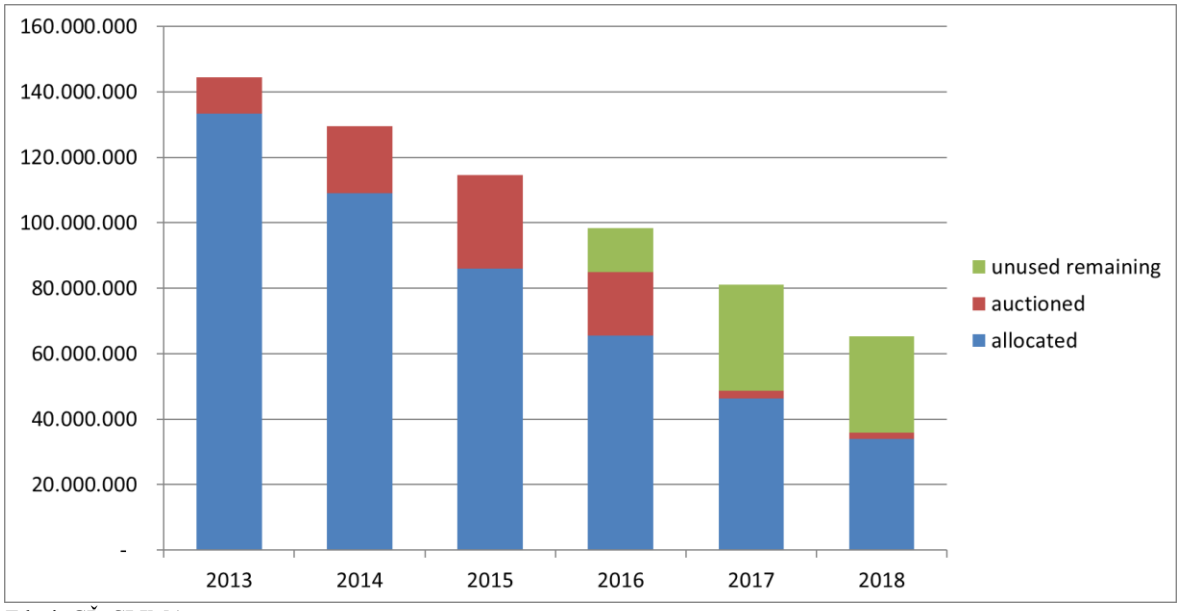

Zdroj: GŘ CLIMA.

V prosinci 2018 Polsko Komisi informovalo, že v roce 2019 hodlá vydražit 55,8 milionu nepřidělených povolenek na základě odchylky podle článku 10c. V květnu 2019 Polsko dále Komisi oznámilo svůj záměr přidat 49,52 milionu nepřidělených povolenek podle článku 10c do množství, které má Polsko vydražit v roce 2020.

Obrázek 3 uvádí, v jakém rozsahu byly povolenky podle článku 10c přiděleny, předány do dražby nebo nebyly využity (přiděleny ani předány do dražby).

Obrázek 3: Rozdělení povolenek (přidělené, vydražené, nevyužité zbývající)[41]

Zdroj: GŘ CLIMA.

	Přidělené povolenky
	Vydražené povolenky
	Nevyužité zbývající povolenky

Tabulka 6 uvádí počet povolenek podle článku 10c, které byly v období 2013–2018 vydraženy, a rovněž počet nevyužitých zbývajících povolenek.

Tabulka 6: Nakládání s nevyužitými povolenkami podle článku 10c v období 2013–2018[42]

Členský stát	Počet povolenek podle článku 10c, které byly vydraženy (v milionech)	Počet zbývajících nevyužitých povolenek (v milionech)
BG	**9,5**	**0,8**
CY	**0,0**	**0,0**
CZ	**0,3**	**0,1**
EE	**2,1**	**0,0**
LT	**1,1**	**0,1**
PL	**55,8**	**68,9**
RO	**15,4**	**2,8**
HU	**0**	**0,9**
Celkem	**84,2**	**73,5**

Zdroj: GŘ CLIMA.

[41] Údaje zahrnují množství pro dražbu z kalendáře dražeb na rok 2019, takže je zohledněno 55,8 milionu nepřidělených povolenek, které mělo Polsko vydražit v roce 2019.
[42] Údaje zahrnují množství pro dražbu z kalendáře dražeb na rok 2019 (z období přidělování 2013–2018).

Počet nepřidělených povolenek, které byly členskými státy vydraženy (nebo byly naplánovány pro dražby) na základě odchylky podle článku 10c pro každý rok třetí fáze, je uveden v tabulce 1.3 v dodatku 1 přílohy.

3.1.3 Mezinárodní kredity

Systém EU ETS svým účastníkům umožňuje používat mezinárodní kredity z mechanismu čistého rozvoje podle Kjótského protokolu a ze společného provádění při plnění části svých povinností v rámci systému EU ETS až do roku 2020*, a to s výhradou kvalitativních a kvantitativních omezení. Tyto kredity jsou finančními nástroji, které představují tunu CO_2 odstraněného z atmosféry, nebo které vedou k snížení jeho množství v atmosféře v důsledku projektu snižování emisí. Ve třetí fázi se již kredity přímo nevyřazují, ale lze je kdykoli v průběhu kalendářního roku vyměnit za povolenky.

Podle ustanovení revidované směrnice o systému EU ETS nebudou mezinárodní kredity již používány ke splnění povinností stanovených v rámci systému EU ETS na příští obchodovací období.

* Projekty v rámci mechanismu čistého rozvoje i společného provádění vytvářejí uhlíkové kredity podle Kjótského protokolu: Projekty v rámci mechanismu čistého rozvoje produkují certifikovaná snížení emisí (CER) a projekty v rámci

Přestože přesné množství nároků na mezinárodní kredity ve druhé a třetí fázi (2008–2020) bude zčásti ovlivněno množstvím budoucích ověřených emisí, tržní analytici odhadují, že bude činit přibližně 1,6 miliardy kreditů. Na konci června 2019 činil celkový počet mezinárodních použitých nebo vyměněných kreditů 1,51 miliardy, což představuje více než 90 % odhadu povoleného maxima.

Úplný přehled o výměně mezinárodních kreditů je k dispozici v dodatku 3 přílohy.

3.2 Poptávka: povolenky vyňaté z oběhu

Podle údajů zanesených v registru Unie se odhaduje, že se v roce 2018 emise ze zařízení zapojených do systému EU ETS snížily o 4,1 % ve srovnání s rokem 2017. Jak ukazuje tabulka 7, snížení emisí

bylo způsobeno především výrobou elektřiny a tepla, zatímco emise z průmyslu se snížily jen velmi mírně.

Tabulka 7: Ověřené emise (v milionech tun ekvivalentu CO_2)[43]

Rok	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Ověřené emise celkem	1 904	1 867	1 908	1 814	1 803	1 750	1 755	1 682
Změna oproti roku x–1	–1,8 %	–2 %	2,2 %	–4,9 %	–0,6 %	–2,9 %	0,2 %	–4,1 %
Ověřené emise z výroby elektřiny a tepla	1 190	1 184	1 125	1 037	1 032	992	985	913
Změna oproti roku x–1		–0,5 %	–5,0 %	–7,8 %	–0,5 %	–3,8 %	–0,7 %	–7,3 %
Ověřené emise z průmyslových zařízení	715	683	783	777	771	758	769	769
Změna oproti roku x–1		–4,5 %	14,7 %	–0,9 %	–0,7 %	–1,7 %	1,4 %	–0,1 %
Tempo růstu reálného HDP v EU-28	1,8 %	–0,4 %	0,3 %	1,8 %	2,3 %	2,0 %	2,5 %	2,0 %

Zdroj: EUTL, údaje o HDP uvedené na adrese http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&plugin=1&language=en&pcode=tec00115 (získáno v červenci 2019). Ověřené emise z letecké dopravy jsou vykázány zvlášť v kapitole 4.

Rozpis ověřených emisí systému ETS ze zařízení podle typu skleníkových plynů (CO_2, N_2O a PFC) je uveden v tabulce 5.1 v dodatku 5 přílohy.

Počet dobrovolně zrušených povolenek v roce 2018 činil 36 559 povolenek. Celkem bylo do konce června 2019 zaznamenáno 345 893 dobrovolně zrušených povolenek.

3.3 Zajišťování rovnováhy mezi nabídkou a poptávkou

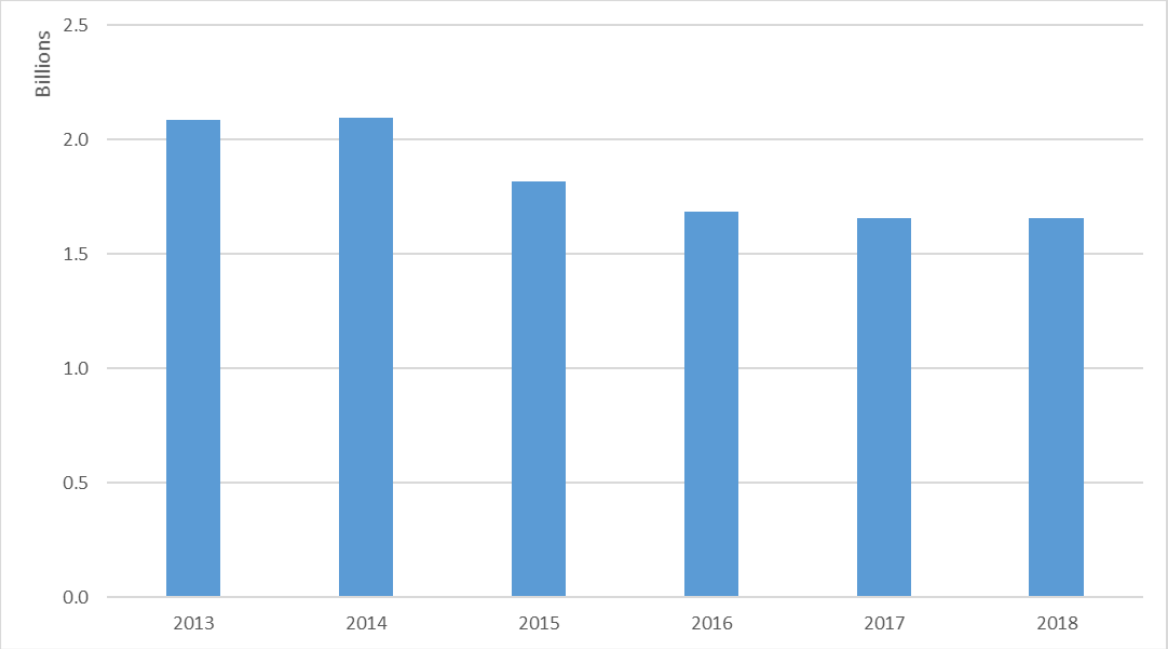
Na počátku třetí fáze v roce 2013 se systém EU ETS vyznačoval značnou strukturální nerovnováhou mezi nabídkou povolenek a poptávkou po nich ve výši 2,1 miliardy povolenek. Tento přebytek se v

[43] Zařazení do kategorií výroba elektřiny a tepla a průmysl použité v tabulce 7 je v souladu se čtvrtou fází klasifikace NACE, která byla použita k sestavení seznamu odvětví ohrožených rizikem úniku uhlíku pro příští obchodovací období.

průběhu aktuálního obchodovacího období neustále snižoval, přičemž v roce 2014 byl stabilní a v roce 2015 výrazně klesl na 1,78 miliardy povolenek, v roce 2016 na 1,69 miliardy povolenek a v roce 2017 na 1,65 miliardy povolenek. V roce 2018 zůstal přebytek ve výši 1,65 miliardy povolenek.

Obrázek 4 znázorňuje vývoj přebytku na evropském trhu s uhlíkem do konce roku 2018.

Obrázek 4: Vývoj přebytku na evropském trhu s uhlíkem v letech 2013–2018

Zdroj: GŘ CLIMA.

K vyřešení strukturální nerovnováhy mezi nabídkou povolenek a poptávkou po nich byla v roce 2015 vytvořena rezerva tržní stability[44] k zvýšení flexibility dražební nabídky emisních povolenek. V souvislosti s revizí systému EU ETS[45] byly provedeny významné změny ve fungování rezervy tržní stability, jak je uvedeno v rámečku níže. Rezerva tržní stability začala fungovat počátkem roku 2019.

[44] Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1814 ze dne 6. října 2015 o vytvoření a uplatňování rezervy tržní stability pro systém Unie pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů a o změně směrnice 2003/87/ES, Úř. věst. L 264, 9.10.2015, s. 1.

[45] Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/410 ze dne 14. března 2018, kterou se mění směrnice 2003/87/ES za účelem posílení nákladově efektivních způsobů snižování emisí a investic do nízkouhlíkových technologií a rozhodnutí (EU) 2015/1814 (Úř. věst. L 76, 19.3.2018, s. 3); k dispozici na adrese: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2018.076.01.0003.01.ENG&toc=OJ:L:2018:076:TOC

Klíčovým faktorem fungování rezervy tržní stability je celkový počet povolenek v oběhu. Pokud bude celkový počet povolenek v oběhu vyšší než předem stanovená horní hranice (833 milionů povolenek), povolenky se do rezervy budou vkládat, a pokud bude jejich množství nižší než předem stanovená spodní hranice (méně než 400 milionů povolenek), povolenky se z rezervy budou uvolňovat*. Povolenky tedy do rezervy tržní stability budou plynout nebo se z ní uvolňovat v případech, kdy ukazatel celkového počtu povolenek v oběhu neodpovídá předem určenému rozmezí. Do rezervy budou umístěny rovněž povolenky z období 2014–2016, jejichž dražba byla odložena**, jakož i tzv. nepřidělené*** povolenky.

Celkový počet povolenek v oběhu, který je důležitý pro vkládání povolenek do rezervy tržní stability a jejich uvolňování z ní, se vypočítá pomocí tohoto vzorce:

Celkový počet povolenek v oběhu = nabídka – (poptávka + povolenky v rezervě tržní stability)

Složky nabídky a poptávky použité ve vzorci jsou podrobně popsány v tabulce 4.1 v dodatku 4 přílohy.

Revidovaná směrnice o systému EU ETS zavádí ve fungování rezervy tržní stability dvě významné změny. Za prvé, procento celkového počtu povolenek v oběhu, jež bude umístěno do rezervy v letech 2019 až 2023, se zdvojnásobuje z 12 % na 24 %. To podstatně zvyšuje tempo snižování přebytku. Za druhé, od roku 2023 nebudou povolenky držené v rezervě tržní stability přesahující dražební objem z předchozího roku již nadále platné.

* Nebo pokud jsou přijata opatření podle článku 29a směrnice o systému EU ETS.

** Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1359/2013/EU ze dne 17. prosince 2013 o změně směrnice 2003/87/ES za účelem vyjasnění ustanovení o harmonogramu dražeb povolenek na emise skleníkových plynů, Úř. věst. L 343, 19.12.2013, s. 1.

** Nepřidělené povolenky jsou povolenky, které nebyly přiděleny podle čl. 10a odst. 7 směrnice o systému EU ETS, tj. povolenky zbývající v rezervě pro nové účastníky na trhu, a povolenky, které vyplývají z použití čl. 10a odst. 19 a 20, tj. povolenky, které měly být bezplatně přiděleny zařízením, k čemuž však nedošlo kvůli částečnému či úplnému zastavení provozu nebo podstatnému snížení kapacity. Povolenky fakticky „nepřidělené“ v důsledku uplatňování příslušného faktoru úniku uhlíku na odvětví, která v aktuálním období nebyla začleněna do seznamu odvětví ohrožených rizikem úniku uhlíku, a povolenky, které nebyly přiděleny podle článku 10c směrnice o systému EU ETS, nejsou určeny k umístění do rezervy tržní stability podle čl. 1 odst. 3 rozhodnutí (EU) 2015/1814. Tyto povolenky proto nejsou zahrnuty (viz s. 225 posouzení dopadů (SWD(2015) 135 final) připojené k návrhu revize směrnice o systému EU ETS ve čtvrté fázi).

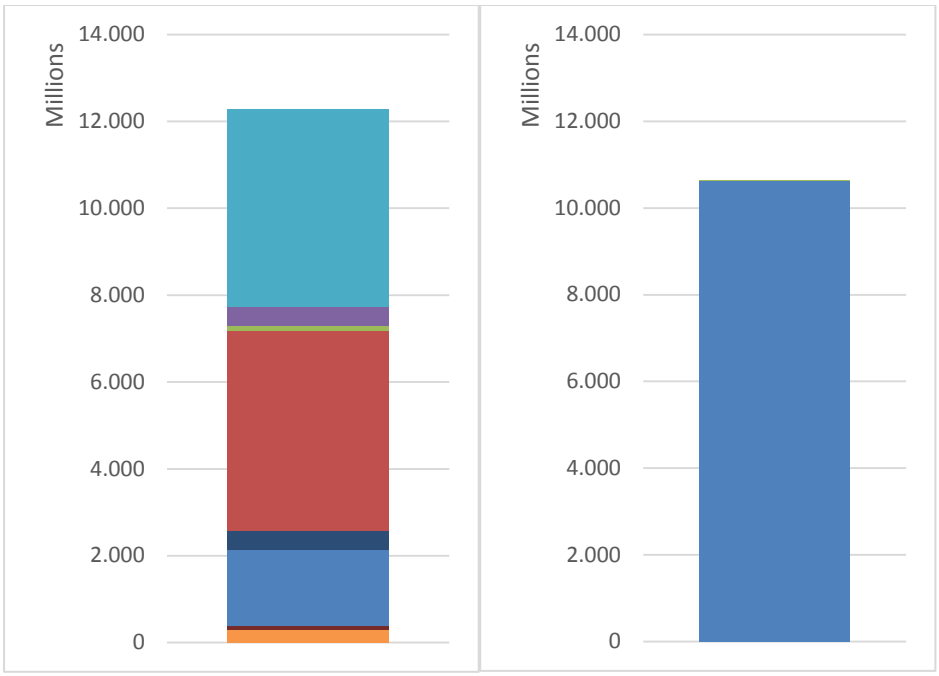
Zpráva o trhu s uhlíkem umožňuje konsolidovat údaje týkající se nabídky a poptávky zveřejňované podle harmonogramu vykazovacích povinností, jež jsou stanoveny ve směrnici o systému EU ETS a jejích prováděcích předpisech.

Obrázek 5 ukazuje složení nabídky a poptávky v roce 2018. Příslušné údaje byly také zveřejněny v rámci třetího sdělení o celkovém počtu povolenek v oběhu pro účely rezervy tržní stability[46].

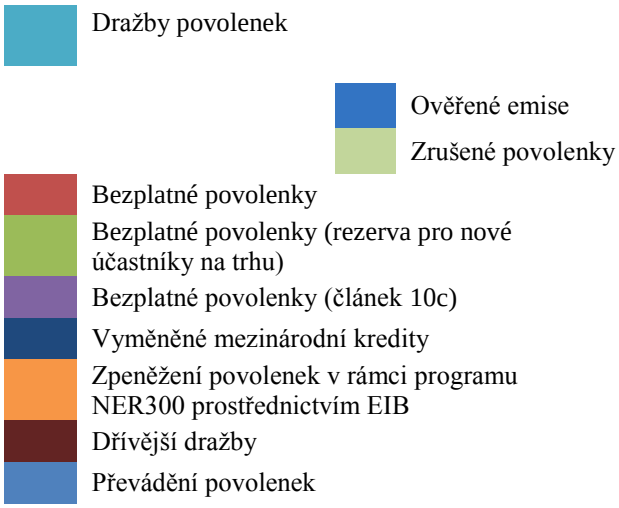
Obrázek 5: Složení souhrnné nabídky a poptávky za období do konce roku 2018

[46] C(2019) 3288 final, https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/ets/reform/docs/c_2018_2801_en.pdf

Nabídka (souhrnná, v milionech) **Poptávka** (souhrnná, v milionech)

Zdroj: GŘ CLIMA.

V rámci přípravy na rezervu tržní stability, která začne fungovat v roce 2019, Komise od poloviny května 2017[47] pravidelně zveřejňuje celkový počet povolenek v oběhu za předchozí rok. V květnu 2019 byl potřetí zveřejněn celkový počet povolenek v oběhu odpovídající 1 654 909 824 povolenkám[48]. Zveřejnění v roce 2019 vede k dalšímu umístění povolenek do rezervy tržní stability, což v letech 2019 a 2020 sníží dražební objemy.

Na základě celkového počtu povolenek v oběhu v roce 2017 a 2018 a revidovaných právních předpisů se v roce 2019 dražební objemy snížily téměř o 40 %, tj. skoro 397 milionů povolenek.

[47] C(2017) 3228 final, https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/ets/reform/docs/c_2017_3228_en.pdf
[48] C(2019) 3288 final, https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/ets/reform/docs/c_2019_3288_en.pdf

Odpovídajícím způsobem budou dražební objemy sníženy i v roce 2020[49]. V důsledku toho bude v roce 2019 vydraženo přibližně o 30 %[50]povolenek méně[51] než v roce 2018. Dodatek 8 uvádí informace o příspěvcích členských států do rezervy tržní stability za celý rok 2019 a od ledna do srpna 2020.

4. LETECKÁ DOPRAVA

Odvětví letecké dopravy je součástí systému EU ETS od roku 2012. Původní právní předpisy se týkaly všech letů do Evropského hospodářského prostoru (EHP) i z něho. EU však omezila závazky na období 2012–2016 na lety uvnitř EHP s cílem podpořit rozvoj opatření Mezinárodní organizace pro civilní letectví (ICAO) k snížení emisí z letecké dopravy na celosvětové úrovni.

V říjnu 2016 Shromáždění Mezinárodní organizace pro civilní letectví schválilo rezoluci týkající se systému kompenzací a snižování emisí uhlíku v mezinárodní letecké dopravě (CORSIA). Systém CORSIA je koncipován jako systém kompenzace emisí CO_2 s cílem stabilizovat emise pocházející z mezinárodní letecké dopravy na úrovni roku 2020. S ohledem na tento výsledek byla směrnice o systému EU ETS v roce 2017 pozměněna s cílem prodloužit omezení na lety uvnitř EHP do 31. prosince 2023. Poté bude v případě, že nedojde k přezkumu, obnoven původní plný rozsah.

Revidovaná směrnice o systému EU ETS předpokládá, že by Evropská komise měla podat Evropskému parlamentu a Radě zprávu o způsobech provedení systému CORSIA v právu Unie prostřednictvím revize směrnice. Stanoví také použití lineárního redukčního koeficientu pro letectví počínaje rokem 2021.

V roce 2018 byly povolenky vydávány v souladu s oblastí působnosti zahrnující pouze lety uvnitř EHP. Bylo přiděleno něco přes 32,3 milionu bezplatných povolenek. Do tohoto počtu jsou zahrnuty bezplatné povolenky (o něco více než 31,2 milionu povolenek) pro zavedené provozovatele a téměř 1,1 milionu povolenek ze zvláštní rezervy pro nové účastníky na trhu a rychle rostoucí provozovatele. Povolenky přidělené z této rezervy se v letech 2017–2020 zdvojnásobí, protože se vztahují na celé období 2013–2020. Objem dražeb v roce 2018 činil přibližně 5,6 milionu povolenek.

V roce 2018 ověřené emise v oblasti letecké dopravy dále rostly a činily 67 milionů tun oxidu uhličitého, což oproti roku 2017 představuje nárůst o 4 %.

Tabulka 8 uvádí souhrn ověřených emisí, bezplatných povolenek a dražebních objemů pro odvětví letecké dopravy od začátku třetí fáze.

[49] Objem, který má být přidán do rezervy tržní stability za období od 1. ledna do 31. srpna 2020, byl stanoven na základě zveřejnění ukazatele přebytku v roce 2019 a činil téměř 265 milionů povolenek. Zbývající objemy, které mají být do rezervy tržní stability přidány v roce 2020, budou stanoveny po zveřejnění ukazatele přebytku v roce 2020.

[50] Upozorňuje se, že skutečné dražební objemy závisejí také na jiných faktorech, jako je dražení přebytků na základě odchylky podle článku 10c a účast států EHP/ESVO v systému EU ETS.

[51] S přihlédnutím k tomu, že dražební objemy od ledna do srpna 2019 již byly sníženy o rezervu tržní stability na základě údaje o přebytku za rok 2017.

Tabulka 8: Ověřené emise a povolenky přidělené odvětví letecké dopravy

Rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Ověřené emise (v milionech tun ekvivalentu CO_2)	53,5	54,8	57,1	61,5	64,4	67,0	
Změna ověřených emisí oproti roku x–1		+2,5 %	+4,1 %	+7,6 %	+4,7 %	+4 %	
Bezplatné povolenky (EU-28+státy ESVO EHP)[52]	32,4	32,4	32,1	32,0	33,1	31,2	31,2[53]
Bezplatně přidělené povolenky ze zvláštní rezervy pro nové účastníky na trhu a rychle rostoucí provozovatele	0	0	0	0	1,1	1,1	1,1
Objem vydražených povolenek	0	9,3	16,4	5,9	4,7	5,6	2,0[54]

Zdroje: EUTL, GŘ CLIMA, EEX.

V roce 2013 bylo přijato rozhodnutí[55] o omezení závazků týkajících se klimatu pouze na lety v rámci EHP. Plnění závazků v odvětví letecké dopravy bylo v letech 2012 a 2013 odloženo. Odložené objemy povolenek z roku 2012 byly proto vydraženy v roce 2014, přičemž závazky v oblasti emisí z letecké dopravy z roku 2013 a 2014 byly splněny v období od ledna do dubna 2015.

V červnu 2018 přijala ICAO normy a doporučené postupy systému CORSIA[56]. Ty spolu s prvky provádění podrobně popisují fungování systému CORSIA. Důležité prvky provádění, jako jsou způsobilé jednotky a rámec pro alternativní paliva, nebyly dosud přijaty. EU a její členské státy uznaly a podporují formální přijetí norem a doporučených postupů ze strany ICAO a dodržely

[52] Tyto údaje neberou v úvahu provozovatele letadel, kteří ukončili činnost.
[53] Přidělování povolenek pro Spojené království (4,31 milionů povolenek z celkového objemu pro rok 2019) bylo pozastaveno kvůli ochranným opatřením, která Komise přijala na ochranu ekologické vyváženosti systému EU ETS v případech, kdy pro členský stát vystupující z EU přestává platit právo Unie (viz kapitola 2.2).
[54] Do konce června 2019.
[55] Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 377/2013/EU ze dne 24. dubna 2013, kterým se stanoví dočasná odchylka od směrnice 2003/87/ES o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů ve Společenství. Text s významem pro EHP, Úř. věst. L 113, 25.4.2013, s. 1.
[56] https://www.icao.int/environmental-protection/CORSIA/Pages/SARPs-Annex-16-Volume-IV.aspx

postupy k oznámení existujících rozdílů[57] mezi příslušnými právními předpisy EU a systémem CORSIA. Od 1. ledna 2019 musí provozovatelé letadel monitorovat a hlásit své emise také pro systém CORSIA. Rámec pro monitorování, vykazování a ověřování v systému EU ETS byl revidován tak, aby byla za tímto účelem zavedena právně závazná povinnost (viz kapitola 6.1). Tento integrovaný přístup k oběma nástrojům zajišťuje omezení administrativní zátěže na minimum.

5. DOZOR NAD TRHEM

Podle revidované směrnice o trzích finančních nástrojů* (směrnice MiFID2) jsou emisní povolenky s platností od 3. ledna 2018 klasifikovány jako finanční nástroje. To znamená, že pravidla, jež se uplatňují u tradičních finančních trhů (trhy zahrnující obchod s uhlíkovými deriváty na hlavních platformách nebo mimoburzovní trhy (OTC)), se vztahují i na spotový segment sekundárního trhu s uhlíkem (transakce s emisními povolenkami pro jejich okamžité dodání na sekundární trh). Tento segment se tak z hlediska transparentnosti, ochrany investorů a integrity staví na stejnou úroveň jako trh s deriváty. Dozor nad primárním trhem bude s výjimkou otázek spojených se zneužíváním trhu i nadále spadat do nařízení o dražbě povolenek.

Vzhledem ke křížovým odkazům na definice finančních nástrojů uvedené ve směrnici MiFID2 se budou na emisní povolenky vztahovat i další právní předpisy týkající se finančních trhů. To platí zejména pro nařízení o zneužívání trhu**, jež se vztahuje na transakce a postupy týkající se emisních povolenek jak na primárních, tak i na sekundárních trzích. Stejně tak v důsledku odkazu na směrnici MiFID2 uvedeného ve směrnici o boji proti praní peněz*** budou mít obchodníci s uhlíkem, kteří získali licenci podle směrnice MiFID, povinnost provádět v rámci sekundárního spotového trhu s emisními povolenkami u svých klientů hloubkové kontroly. ****

* Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU ze dne 15. května 2014 o trzích finančních nástrojů a o změně směrnic 2002/92/ES a 2011/61/EU.

** Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 596/2014 ze dne 16. dubna 2014 o zneužívání trhu (nařízení o zneužívání trhu) a o zrušení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/6/ES a směrnic Komise 2003/124/ES, 2003/125/ES a 2004/72/ES.

*** Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/849 ze dne 20. května 2015 o předcházení využívání finančního systému k praní peněz nebo financování terorismu, o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 648/2012 a o zrušení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/60/ES a směrnice Komise 2006/70/ES.

**** Hloubkové kontroly jsou již povinné na primárním trhu a na sekundárním trhu s deriváty emisních povolenek.

Po reformě systému EU ETS pro čtvrtou fázi vstoupila znovu na trh řada účastníků trhu, jako jsou významné finanční subjekty a zprostředkovatelé. Počet účastníků způsobilých k podávání nabídek při dražbách na společné dražební platformě vzrostl z 73 (leden 2018) na 79 (prosinec 2018). Velkou většinu účastníků tvoří provozovatelé (73 %), zatímco zbývající část představují investiční podniky a

[57] Rozhodnutí Rady (EU) 2018/2027 ze dne 29. listopadu 2018 o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie v Mezinárodní organizaci pro civilní letectví, pokud jde o první vydání mezinárodních norem a doporučených postupů v oblasti ochrany životního prostředí – Program kompenzace a snižování emisí oxidu uhličitého v mezinárodním civilním letectví (CORSIA), Úř. věst. L 325, 20.12.2018, s. 25.

úvěrové instituce (19 %), jakož i osoby osvobozené od požadavků směrnice MiFID (8 %)[58]. Pro porovnání, když byly koncem roku 2012 dražby zahájeny, bylo k podávání nabídek na dražbách způsobilých 42 účastníků, z toho 67 % představovali provozovatelé, 26 % investiční podniky a úvěrové instituce a 7 % nefinanční zprostředkovatelé[59].

Podle stávajících pravidel týkajících se zneužívání trhu jsou příslušné vnitrostátní orgány[60] odpovědné za sledování trhu, a to jak s ohledem na dražby, tak i na sekundární trh. Na evropské úrovni jejich činnost koordinuje Evropský orgán pro cenné papíry a trhy (ESMA) stejně jako v případě ostatních finančních nástrojů.

Příslušné vnitrostátní orgány mají pravomoc ukládat nápravná opatření nebo sankce, pokud rozhodnou, že určité chování vede ke zneužívání trhu. Aby mohly plnit svůj úkol v oblasti sledování trhu, stanoví právní předpisy týkající se finančních trhů řadu požadavků na podávání zpráv a transparentnost, které se vztahují na obchodní systémy a investiční podniky. V rámci požadavků na podávání zpráv musí obchodní systémy a investiční podniky sdělovat příslušným orgánům podrobné údaje o transakcích s emisními povolenkami nebo jejich deriváty, které jsou prováděny v obchodních systémech a na mimoburzovních trzích[61]. Požadavky na podávání zpráv zahrnují rovněž povinnost obchodních systémů a investičních podniků poskytovat příslušným orgánům údaje o pozicích, pokud jde o emisní povolenky[62]. V rámci požadavků na transparentnost zveřejňují obchodní systémy a investiční podniky obchodní údaje[63] a týdenní souhrnné údaje o pozicích[64].

[58] Veškeré údaje jsou převzaty z měsíčních zpráv společné dražební platformy (CAP2) pro Komisi.
[59] Podle čl. 18 odst. 2 nařízení o dražbě povolenek.
[60] Seznam příslušných vnitrostátních orgánů je k dispozici na adrese: https://ec.europa.eu/info/system/files/mar-2014-596-art-22-list_en.pdf
[61] Podle článku 26 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 600/2014 ze dne 14. května 2014 o trzích finančních nástrojů (MiFIR) musí obchodní systémy a investiční podniky předkládat příslušným orgánům hlášení obsahující podrobné údaje týkající se transakcí s povolenkami na emise a jejich deriváty.
[62] Účelem povinnosti týkající se podávání zpráv o pozicích podle článku 58 směrnice MiFID2 je umožnit sledování pozic, které drží jednotlivé kategorie osob, pokud jde o povolenky na emise.
[63] Cílem režimu transparentnosti před uskutečněním obchodu / po uskutečnění obchodu, který stanoví články 8, 10 a 21 nařízení MiFIR, je zajistit, aby měli účastníci trhu k dispozici spolehlivější a dostupnější informace o obchodních příležitostech a cenách.
[64] Veřejně dostupné týdenní zprávy o pozicích zajišťují transparentnost ohledně úsudku o trhu, jenž si mohou utvořit určité kategorie obchodníků.

5.1 Právní povaha emisních povolenek a nakládání s nimi z daňového hlediska

Právní povaha emisních povolenek a nakládání s nimi z daňového hlediska se v jednotlivých zemích liší, neboť tyto dva aspekty nejsou ve směrnici o systému EU ETS definovány. Země jsou povinny předkládat každoročně zprávu o svých vnitrostátních režimech týkajících se právní povahy emisních povolenek a nakládání s nimi z daňového hlediska v rámci svých zpráv předkládaných podle článku 21. Navzdory neexistující harmonizaci v tomto ohledu poskytuje stávající regulační rámec nezbytnou právní oporu pro vyspělý, transparentní a likvidní trh s uhlíkem a současně zajišťuje jeho stabilitu a integritu.

V návaznosti na doporučení Evropského účetního dvora zveřejnila Komise v červenci 2019 studii[65] o právní povaze povolenek. Studie provedená nezávislým poradcem nezjistila praktické problémy spojené s neexistencí definice právní povahy povolenek. Studie dospěla k závěru, že by harmonizovaná definice nepřinesla větší právní jistotu, ani by nutně neměla dopad na likviditu trhu s uhlíkem. Ačkoli nebyly doporučeny žádné legislativní iniciativy, ve studii bylo navrženo, aby byly provozovatelům poskytovány informace, poradenství, odborná příprava a aby bylo zajištěno budování kapacit, a to na základě klasifikace povolenek jako finančních nástrojů podle směrnice MiFID2[66].

Pokud jde o nakládání s povolenkami z daňového hlediska, tři země oznámily, že se na vydávání emisních povolenek vztahuje daň z přidané hodnoty (DPH). Naopak v 27 zúčastněných zemích se DPH vztahuje na transakce s emisními povolenkami na sekundárním trhu. Většina zemí uvedla, že se na domácí transakce s emisními povolenkami uplatňuje mechanismus přenesení daňové povinnosti. Odchylkou týkající se přenesení daňové povinnosti se povinnost provést platbu DPH přesouvá z prodávajícího na osobu kupující zboží nebo služby, a jedná se tedy o účinné ochranné opatření proti podvodům v oblasti DPH. V listopadu 2018 byla možnost členských států uplatňovat tuto odchylku prodloužena do 30. června 2022[67]. Členské státy se vyzývají, aby i nadále uplatňovaly mechanismus přenesení daňové povinnosti s cílem zajistit trvalou náležitou ochranu trhu s uhlíkem.

[65] Studie je k dispozici na adrese: https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/9d985256-a6a9-11e9-9d01-01aa75ed71a1/language-en

[66] Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU ze dne 15. května 2014 o trzích finančních nástrojů a o změně směrnic 2002/92/ES a 2011/61/EU, Úř. věst. L 173, 12.6.2014, s. 349. K dispozici na adrese: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?qid=1536584176375&uri=CELEX:02014L0065-20160701

[67] Směrnice Rady (EU) 2018/1695 ze dne 6. listopadu 2018, kterou se mění směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty, pokud jde o dobu použití volitelného mechanismu přenesení daňové povinnosti ve vztahu k dodání některého zboží a poskytnutí některých služeb s vysokým rizikem podvodů a mechanismu rychlé reakce proti podvodům v oblasti DPH, Úř. věst. L 282, 12.11.2018, s. 5.

6. MONITOROVÁNÍ, VYKAZOVÁNÍ A OVĚŘOVÁNÍ EMISÍ

Harmonizaci požadavků na monitorování, vykazování, ověřování a akreditaci v rámci systému EU ETS zajišťuje nařízení o monitorování a vykazování* a nařízení o akreditaci a ověřování**.

Monitorovací systém v rámci systému EU ETS je strukturován na základě „modulárního“ přístupu, takže poskytuje vysoký stupeň flexibility, aby provozovatelé mohli zajistit nákladovou efektivnost a zároveň vysokou spolehlivost údajů o monitorovaných emisích. Za tímto účelem je povoleno použití několika monitorovacích metod (metody založené na výpočtech nebo metody založené na měření a ve výjimečných případech také nouzových přístupů). Pro různé části zařízení lze použít různé metody. Pro provozovatele letadel přicházejí v úvahu pouze přístupy založené na výpočtech, přičemž hlavním parametrem, jejž je třeba určit u letů spadajících do systému EU ETS, je spotřeba paliva. Náhodnému výběru metod monitorování a dočasným odchylkám má zabránit požadavek, aby si zařízení a provozovatelé letadel nechali plán monitorování schválit příslušným orgánem podle nařízení o monitorování a vykazování.

Nařízením o akreditaci a ověřování pro třetí fázi a další období byl pro celou EU zaveden harmonizovaný přístup k akreditaci ověřovatelů. Aby mohli ověřování v souladu s nařízením o akreditaci a ověřování provádět ověřovatelé, kteří jsou právnickou osobou nebo právním subjektem, musí být akreditováni vnitrostátním akreditačním orgánem. Tento jednotný akreditační systém umožňuje ověřovatelům vykonávat činnost na základě vzájemného uznávání ve všech zúčastněných zemích, díky čemuž jsou plně využity výhody vnitřního trhu a přispívá se k tomu, aby byla všude zajištěna dostatečná dostupnost.

* Nařízení Komise (EU) č. 601/2012 ze dne 21. června 2012 o monitorování a vykazování emisí skleníkových plynů podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES, Úř. věst. L 181, 12.7.2012, s. 30.

** Nařízení Komise (EU) č. 600/2012 ze dne 21. června 2012 o ověřování výkazů emisí skleníkových plynů a výkazů tunokilometrů a akreditaci ověřovatelů podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES, Úř. věst. L 181, 12.7.2012, s. 1.

6.1 Obecný vývoj

Zkušenosti s prováděním nařízení o monitorování a vykazování a nařízení o akreditaci a ověřování ukázaly, že pravidla je třeba dále zlepšovat, upřesňovat a zjednodušovat, aby se dále podpořila harmonizace, snížila administrativní zátěž pro provozovatele a zúčastněné země a dále zvýšila účinnost systému.

Od února 2017 probíhaly konzultace se zúčastněnými zeměmi zaměřené na aktualizaci těchto dvou nařízení v rámci přípravy čtvrté fáze systému EU ETS a v zájmu zlepšení a zjednodušení postupů monitorování, vykazování, ověřování a akreditace. První aktualizace proběhla v roce 2018. Za účelem zavedení systému ověřování pro sběr údajů o přidělování bezplatných povolenek v roce 2019 a aktualizovaného systému monitorování, vykazování, ověřování a akreditace před zahájením sběru údajů pro systém CORSIA (viz kapitola 4), začaly dne 1. ledna 2019 platit revidované verze nařízení

o monitorování a vykazování[68] a nařízení o akreditaci a ověřování[69]. Probíhají další práce a konzultace s cílem dokončit proces revize monitorování, vykazování, ověřování a akreditace s dostatečným předstihem před začátkem čtvrté fáze.

Účinnost systému dodržování se zlepšila poté, co nařízení o monitorování a vykazování umožnilo zemím povinně vyžadovat elektronické vykazování. V roce 2019 informovalo o používání elektronických šablon nebo specifických formátů souborů pro plány monitorování, výkazy emisí, ověřovací zprávy a/nebo zprávy o zlepšení na základě minimálních požadavků stanovených Komisí sedmnáct zúčastněných zemí. Používání určité formy automatizovaného informačního systému pro vykazování v rámci systému EU ETS oznámilo třináct zúčastněných zemí.

6.2 Použité monitorování

Podle zpráv podle článku 21, které členské státy předložily v roce 2019, používá většina zařízení metodiku založenou na výpočtech[70]. Využívání systémů kontinuálního měření emisí bylo nahlášeno pouze u 182 (1,7 %) zařízení ve 23 členských státech, nejčastěji v Německu, Francii a České republice. Počet těchto zemí je sice stejný jako v předchozím roce, celkově však přibyla další tři zařízení, která tento přístup používají.

Použití nouzového přístupu uvedlo pouze jedenáct zemí u 38 zařízení, což představuje přibližně 2,6 milionu tun ekvivalentu CO_2 (v porovnání s 3,4 milionu tun ekvivalentu CO_2 v předchozím roce). Za 31 % celkových emisí vykázaných v souvislosti s nouzovým přístupem odpovídá jedno zařízení v Nizozemsku.

Naprostá většina zařízení splňuje minimální úrovně přesnosti[71] stanovené nařízením o monitorování a vykazování. Ve zprávách bylo uvedeno, že od požadavku použít nejvyšší úrovně přesnosti u významných zdrojových toků se alespoň v jednom parametru odchýlilo pouze 97 zařízení kategorie C (v porovnání se 106 v předchozím roce), tj. 13,4 %. Tyto odchylky se povolují pouze v případě, kdy provozovatel prokáže, že nejvyšší úrovně přesnosti technicky nelze dosáhnout nebo že by to vyžadovalo nepřiměřené náklady. Pokud tyto podmínky již neplatí, jsou provozovatelé povinni svůj monitorovací systém modernizovat. V roce 2013 bylo uvedeno, že 16 % zařízení kategorie C nějakým způsobem nesplňuje požadavek nejvyšší úrovně přesnosti. Od počátku třetí fáze tedy dochází ke zlepšování, pokud jde o plnění požadavků nejvyšší úrovně přesnosti u zařízení kategorie C.

Podobně i zprávy od 22 zúčastněných zemí naznačují, že celkem 19 % zařízení kategorie B má povolenu určitou formu odchylky od požadavků stanovených nařízením o monitorování a vykazování v porovnání s 21 % v předchozím roce a s 22 % v roce předtím, což prokazuje neustálé zlepšování v souladu s požadavky na nejvyšší úroveň přesnosti.

6.3 Akreditované ověřování

[68] Prováděcí nařízení Komise (EU) 2018/2066 ze dne 19. prosince 2018 o monitorování a vykazování emisí skleníkových plynů podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES a o změně nařízení Komise (EU) č. 601/2012, Úř. věst. L 334, 31.12.2018, s. 1.

[69] Prováděcí nařízení Komise (EU) 2018/2067 ze dne 19. prosince 2018 o ověřování údajů a akreditaci ověřovatelů podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES, Úř. věst. L 334, 31.12.2018, s. 94.

[70] Hlavním důvodem je to, že metodika založená na měření vyžaduje použití značných prostředků a know-how pro kontinuální měření koncentrace příslušných skleníkových plynů, které mnoho malých provozovatelů nemá.

[71] Nařízení Komise (EU) č. 601/2012 požaduje, aby všichni provozovatelé dosahovali konkrétních minimálních úrovní přesnosti, přičemž větší zdroje emisí musí dosáhnout vyšších úrovní přesnosti (tj. vyžadujících spolehlivější údaje), zatímco u menších zdrojů se z důvodů nákladové efektivnosti uplatňují méně přísné požadavky.

Celkový počet ověřovatelů není ve zprávách podle článku 21 uveden. Evropská spolupráce pro akreditaci (EA) však poskytuje ústřední odkaz na příslušné vnitrostátní akreditační orgány a jejich seznamy ověřovatelů akreditovaných pro systém EU ETS[72].

Vzájemné uznávání ověřovatelů mezi zúčastněnými zeměmi úspěšně funguje: 24 zemí uvedlo, že na jejich území působí nejméně jeden zahraniční ověřovatel.

Ověřovatelé ve velké míře plní požadavky nařízení o akreditaci a ověřování. V roce 2018 oznámilo Polsko pozastavení akreditace jednomu ověřovateli a žádná země neuvedla odebrání akreditace. Pro srovnání, v roce 2017 bylo oznámeno jedno pozastavení a tři případy odebrání akreditace. Německo, Francie a Polsko oznámily pro rok 2018 omezení rozsahu akreditace u dvou, jednoho resp. tří ověřovatelů v porovnání s omezením u dvou ověřovatelů z Polska v roce 2017.

Deset zemí v tomto roce oznámilo případy, kdy byla na ověřovatele podána stížnost (o jeden případ více než v minulém roce). Celkový počet stížností (71) je však nižší, a sice o 14 %. 93 % obdržených stížností již bylo údajně vyřízeno (v minulém roce to bylo 95 %). Deset zemí uvedlo neshody týkající se totožnosti ověřovatelů v rámci procesu výměny informací mezi vnitrostátními akreditačními orgány a příslušnými orgány (v porovnání s dvanácti v předchozím roce).

7. PŘEHLED SPRÁVNÍCH ÚPRAV

Země účastnící se systému EU ETS využívají různé přístupy s ohledem na příslušné orgány, jež jsou pověřeny prováděním systému EU ETS. V některých zemích se do něj zapojuje několik místních orgánů, zatímco v jiných je přístup centralizovanější.

Na základě zpráv předložených podle článku 21 v roce 2019 se na provádění systému EU ETS v každém členském státě podílí v průměru pět příslušných orgánů[73]. Pokud jde o koordinaci mezi orgány, vykázány byly různé nástroje, mimo jiné například právní nástroje k centrální správě plánů monitorování (ve čtrnácti zemích), závazné pokyny a poradenství poskytované ústředním příslušným orgánem místním orgánům (v deseti zemích) a pravidelné pracovní skupiny nebo setkání orgánů (v patnácti zemích). Sedm zemí uvedlo, že žádné takovéto nástroje nejsou k dispozici.

Co se týče správních poplatků účtovaných v souvislosti s vydáváním povolení a schvalováním plánů monitorování, v roce 2019 třináct zemí informovalo, že od provozovatelů zařízení nevybírají žádné poplatky (Estonsko, Irsko, Kypr, Lichtenštejnsko, Litva, Lotyšsko, Lucembursko, Malta, Německo, Nizozemsko, Řecko, Slovensko a Švédsko), o jednu méně než v minulém roce. Stejně jako v předchozím roce neodvádějí poplatky provozovatelé letadel v patnácti zemích (Belgie, Česká republika, Estonsko, Kypr, Lichtenštejnsko, Litva, Lotyšsko, Lucembursko, Malta, Německo, Nizozemsko, Řecko, Slovensko, Španělsko a Švédsko). Poplatky se v jednotlivých zemích a u různých druhů služeb značně liší, a to v rozmezí od 5 EUR do 6 913,31 EUR v souvislosti s vydáváním povolení a schvalováním plánů monitorování zařízení a od 5 EUR do 2 400 EUR za stejnou službu pro provozovatele letecké dopravy.

[72] Seznam Evropské spolupráce pro akreditaci obsahující přístupová místa pro přístup k vnitrostátním akreditačním orgánům akreditujícím ověřovatele pro systém EU ETS: https://european-accreditation.org/national-accreditation-bodies-having-successfully-undergone-peer-evaluation-by-ea/

[73] V některých případech mohou země vykazovat několik regionálních/místních orgánů jako jeden příslušný orgán.

Celkově je správní organizace systému ETS v zúčastněných zemích velkou měrou účinná. I nadále by se měla posilovat a podporovat komunikace a sdílení osvědčených postupů, a to i prostřednictvím činnosti fóra pro zajištění souladu s EU ETS a každoroční konference o zajištění souladu v rámci systému EU ETS.

8. SOULAD A PROSAZOVÁNÍ

Směrnice o systému EU ETS stanoví peněžní sankci ve formě „pokuty za překročení emisí“ ve výši 100 EUR (indexováno) za každou vypuštěnou tunu CO_2, pro kterou nebyly včas vyřazeny žádné povolenky. Další pokuty za porušování pravidel při provádění systému EU ETS jsou stanovovány podle vnitrostátních předpisů určených dotčenou zemí.

Systém EU ETS vykazuje velmi vysokou míru souladu: každý rok je požadovaným množstvím povolenek včas pokryto přibližně 99 % emisí. V roce 2018 méně než 0,5 % zařízení, která oznámila emise, neodevzdalo ve lhůtě 30. dubna 2019 povolenky pokrývající všechny jejich emise. V odvětví letecké dopravy splnili požadavky provozovatelé letadel, kteří produkují 99,1 % emisí z letecké dopravy spadajících do systému EU ETS. Provozovateli, kteří nedodržují předpisy, byli obvykle malí provozovatelé nebo provozovatelé, kteří v roce 2018 ukončili činnost.

Příslušné orgány nadále provádějí různé kontroly souladu u ročního výkazu emisí. Na základě zpráv předložených podle článku 21 v roce 2019 všechny zúčastněné země zkontrolovaly úplnost u 100 % ročních výkazů emisí (s výjimkou Belgie, kde to bylo 31 %, Španělska, kde to bylo 95 %, Francie, kde to bylo 99 %, a Švédska, kde to bylo 1 %). Ve zprávách se dále uvádí, že členské státy v průměru téměř u 80 % výkazů zkontrolují soulad s plány monitorování (všechny země kromě Chorvatska) a téměř u 75 % soulad s údaji o přidělených povolenkách (všechny země kromě Finska, Chorvatska, Malty, Norska a Švédska). Dvacet čtyři zemí uvedlo, že provádějí rovněž křížové kontroly s jinými údaji.

Příslušné orgány ve dvanácti zemích provedly konzervativní odhady chybějících údajů v případě 57 zařízení (přibližně 0,5 % celkového počtu zařízení), podobně jako v případě 52 zařízení (0,5 %) v roce 2017 a 57 (0,5 %) v roce 2016. Vykázané množství souvisejících emisí v roce 2018 činilo 11,2 milionu tun CO_2 (v porovnání s 2,8 milionu tun CO_2 v roce 2017), což představuje přibližně 0,7 % celkových emisí (oproti 0,2 % v roce 2017). Nejčastějším důvodem uvedeným pro provádění konzervativních odhadů bylo to, že do 31. března nebyl předložen výkaz emisí nebo že výkazy emisí nebyly plně v souladu s požadavky nařízení o monitorování a vykazování, respektive nařízení o akreditaci a ověřování.

Konzervativní odhady z důvodu chybějících údajů v oblasti letecké dopravy byly vykázány u sedmi zemí a týkaly se 31 provozovatelů letadel (přibližně 4,7 % celkového počtu), a 4,7 % emisí v oblasti letecké dopravy.

Kontroly prováděné příslušnými orgány nadále významným způsobem doplňují práci ověřovatelů. V roce 2018 všechny země potvrdily, že u zařízení provádějí další kontroly. Většina zemí uvedla u provozovatelů letadel podobný přístup (všechny kromě Estonska, Kypru, Itálie, Lichtenštejnska a Řecka). Většina zemí (všechny kromě Itálie, Lucemburska, Malty a Řecka) uvedla, že v roce 2018 provedla u zařízení kontroly na místě.

Pro rok 2018 bylo udělení pokuty za překročení emisí nahlášeno u 36 zařízení v deseti zemích (Belgie 1, Česká republika 2, Francie 1, Irsko 2, Itálie 5, Nizozemsko 1, Polsko 2, Portugalsko 7, Rumunsko 4 a Spojené království 11). V případě letecké dopravy byly pokuty za překročení emisí nahlášeny u 26 provozovatelů letadel (Francie 1, Itálie 9, Lotyšsko 1, Německo 2, Nizozemsko 1, Portugalsko 8, Slovinsko 1 a Spojené království 3).

Dvanáct zemí potvrdilo v roce 2018 udělení sankcí (jiných než pokuty za překročení emisí). Nebyly vykázány žádné tresty odnětí svobody, 36 zařízením a 26 provozovatelům letadel však byla zaslána formální upozornění a dopisy s posledním varováním a uděleny pokuty v celkové výši 5,4 milionu EUR[74].

Nejběžnějším oznamovaným porušením předpisů v roce 2018 bylo nesplnění požadavku řádně schváleného plánu monitorování (9 případů), provozování bez povolení (8 případů), nedodržení podmínek povolení (6 případů) a nepředložení ověřených ročních výkazů emisí v řádném termínu (5 případů).

Jak bylo uvedeno v minulém roce, na počátku roku 2018 začal pátý cyklus hodnocení dodržování požadavků systému EU ETS, jehož cílem je zjistit problémy s dodržováním požadavků systému EU ETS na úrovni zúčastněných zemí a podpořit je při zlepšování jejich provádění systému EU ETS. Hodnocení bude ukončeno koncem roku 2019.

9. ZÁVĚRY A VÝHLED DO BUDOUCNA

V roce 2018 byl zaznamenán výrazný pokrok při přijímání prováděcích předpisů pro čtvrtou fázi systému EU ETS. V průběhu minulého roku byly přijaty předpisy týkající se úniku uhlíku, přidělování bezplatných povolenek, dražeb emisních povolenek, zřízení inovačního fondu a monitorování, vykazování a ověřování. Zbývající prováděcí předpisy jsou rychle dokončovány a mají být přijaty před začátkem nového obchodovacího období v lednu 2021.

Daný rok se vyznačoval rovněž značným poklesem emisí ze zařízení, na něž se vztahuje systém EU ETS. Pokles o 4,1 % oproti roku 2017 byl způsoben především výrobou elektřiny a tepla, přičemž emise z průmyslu se snížily jen mírně. Ověřené emise z letecké dopravy však v roce 2018 i nadále rostly a v porovnání s rokem 2017 se zvýšily o 3,9 %.

Změny právních předpisů dohodnuté v posledních letech za účelem řešení přebytku povolenek ukazují zřetelné výsledky. V roce 2019 byl potřetí zveřejněn ukazatel přebytku rezervy tržní stability, což spolu s ukazatelem za rok 2017 vedlo k snížení dražebních objemů téměř o 40 %, tj. skoro 397 milionů povolenek v roce 2019. V důsledku toho bude v roce 2019 vydraženo přibližně o 30 % povolenek méně než v roce 2018.

Pozitivní vývoj v těchto oblastech se promítl ve zvýšení důvěry účastníků trhu a nadále posiloval signál o ceně uhlíku. Vyšší cena emisních povolenek vedla k významnému zvýšení celkových výnosů z dražeb vytvořených členskými státy – v roce 2018 byly celkové výnosy více než dvakrát vyšší než výnosy vytvořené v roce 2017.

[74] Tato celková částka nezahrnuje pokuty udělené odvětví letecké dopravy v Portugalsku, jelikož výše pokut nebyla dosud stanovena z důvodu probíhajících řízení o uložení sankcí.

V roce 2018 byl soulad s EU ETS i nadále velmi vysoký – míra dodržování předpisů překročila u stacionárních zařízení i u provozovatelů letadel 99 %. Architektura systému EU ETS zůstává spolehlivá a svou účinnost prokázala správní organizace v členských státech.

Komise bude evropský trh s uhlíkem i nadále sledovat a na konci roku 2020 předloží další zprávu.

PŘÍLOHA

Dodatek 1

Tabulka 1.1: Počet bezplatných povolenek přidělených na modernizaci odvětví energetiky

	Počet bezplatných povolenek, o něž členský stát zažádal podle článku 10c					
Členský stát	2013	2014	2015	2016	2017	2018

BG	11 009 416	9 779 243	8 259 680	6 593 238	3 812 436	2 471 297
CY	2 519 077	2 195 195	1 907 302	1 583 420	1 259 538	935 657
CZ	25 285 353	22 383 398	20 623 005	15 831 329	11 681 994	7 661 840
EE	5 135 166	4 401 568	3 667 975	2 934 380	2 055 614	38 939
HU	7 047 255[75]	Není k dispozici	Není k dispozici	Není k dispozici	Není k dispozici	Není k dispozici
LT	322 449	297 113	269 475	237 230	200 379	158 922
PL	65 992 703	52 920 889	43 594 320	31 621 148	21 752 908	31 942 281
RO	15 748 011	8 591 461	9 210 797	7 189 961	6 222 255	3 778 439
Celkem	133 059 430	100 568 867	87 532 554	65 990 706	46 985 124	46 987 375

Zdroj: GŘ CLIMA.

Tabulka 1.2: Maximální počet bezplatných povolenek za rok na základě odchylky od úplného dražení povolenek pro odvětví výroby elektřiny a tepla

Členský stát	**Maximální povolený roční počet povolenek**							
	2013	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**Celkem**
BG	13 542 000	11 607 428	9 672 857	7 738 286	5 803 714	3 869 143	1 934 571	54 167 999
CY	2 519 077	2 195 195	1 907 302	1 583 420	1 259 538	935 657	575 789	10 975 978
CZ	26 916 667	23 071 429	19 226 191	15 380 953	11 535 714	7 690 476	3 845 238	107 666 668
EE	5 288 827	4 533 280	3 777 733	3 022 187	2 266 640	1 511 093	755 547	21 155 307
HU	7 047 255	0	0	0	0	0	0	7 047 255
LT	582 373	536 615	486 698	428 460	361 903	287 027	170 552	2 853 628
PL	77 816 756	72 258 416	66 700 076	60 030 069	52 248 393	43 355 049	32 238 370	404 647 129
RO	17 852 479	15 302 125	12 751 771	10 201 417	7 651 063	5 100 708	2 550 354	71 409 917
Celkem	151 565 434	129 504 488	114 522 628	98 384 792	81 126 965	62 749 153	42 070 421	679 923 881

Zdroj: GŘ CLIMA.

Tabulka 1.3: Počet nevyužitých bezplatných povolenek v rámci odchylky od úplného dražení povolenek pro odvětví výroby elektřiny a tepla, které byly vydraženy nebo mají být podle plánu vydraženy v období 2013–2020[76]

Nevyužité vydražené povolenky podle článku 10c						
Členský stát	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**

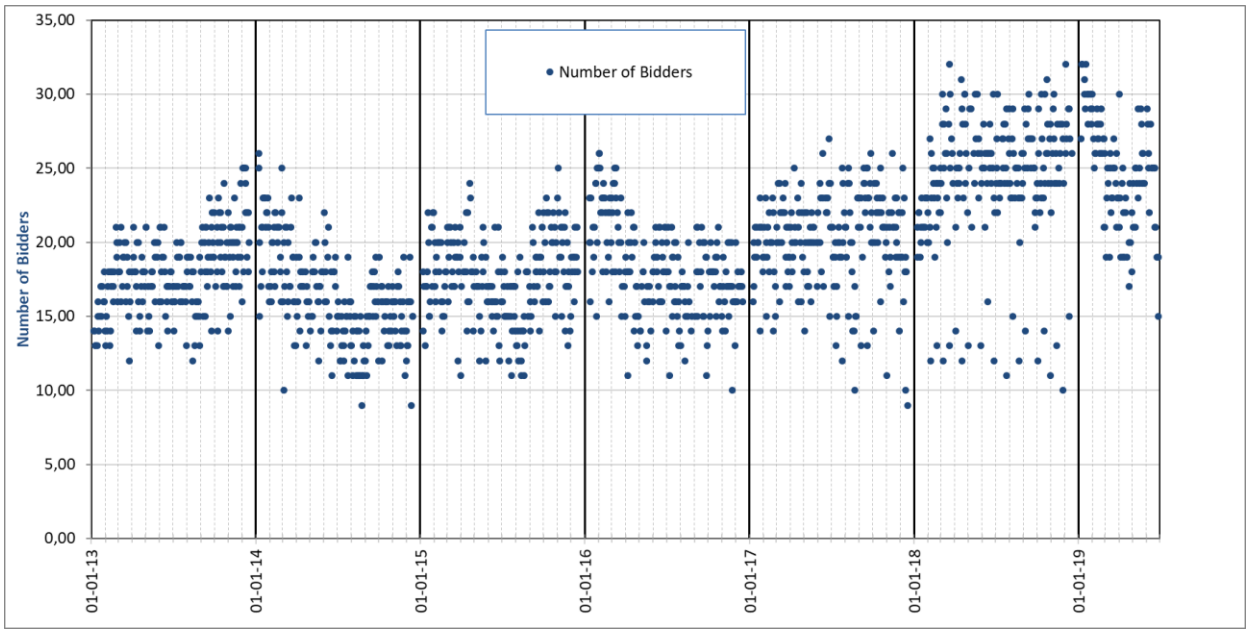
[75] Maďarsko využilo odchylku podle článku 10c pouze v roce 2013.
[76] V letech 2013 a 2014 nebyly vydraženy žádné nevyužité povolenky podle článku 10c.

BG	5 444 169	1 461 360	920 823	604 908	1 386 372	0
CY	0	0	0	0	0	0
CZ	0	90 694	77 741	66 740	54 550	80 295
EE	0	188 682	134 897	1 767 499	761 088	50 026
LT	259 924	0	456 725	191 229	161 522	128 105
PL	1 196	0	7 491	0	55 800 000	49 520 000
RO	2 104 468	6 710 664	3 540 974	3 011 456	0	0
HU	0	0	0	0	0	0

Zdroj: GŘ CLIMA.

Dodatek 2

Obrázek 2.1: Počet uchazečů v dražbách všeobecných povolenek od roku 2013 do 30. června 2019

Zdroj: EEX

- Počet uchazečů

Tabulka 2.1: Výnosy z dražeb v členských státech v období 2012–2018[77]

Výnosy z dražeb povolenek na emise v období 2012–2018 (v milionech EUR)														
	2012		2013		2014		2015		2016		2017		2018	
	Všeobecné (dřívější dražby)	Letectví (dřívější dražby)	Všeobecné	Letectví	Všeobecné	Letectví	Všeobecné	Letectví	Všeobecné	Letectví	Všeobecné	Letectví	Všeobecné	Letectví
AT	11,05	0,00	55,75	0,00	52,17	1,18	76,24	2,36	58,81	0,65	78,74	0,69	208,20	2,16
BE	0,00	0,00	114,99	0,00	95,03	2,05	138,96	2,69	107,14	0,74	143,52	0,79	379,00	2,47
BG	22,14	0,00	52,63	0,00	36,19	0,22	120,91	0,91	85,08	0,25	130,15	0,27	367,34	0,83
CY	1,58	0,00	0,35	0,00	0,43	0,30	0,00	1,42	0,00	0,39	6,15	0,41	24,66	1,30
HR	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	86,40	0,49	20,09	0,16	26,97	0,18	70,96	0,55
CZ	0,00	0,00	0,00	0,00	55,24	0,47	110,30	1,20	117,63	0,33	199,43	0,35	583,33	1,10
DE	166,18	17,52	791,25	0,00	749,97	0,00	1 093,31	16,87	845,74	4,65	1 141,74	5,07	2 565,34	16,31
DK	1,07	0,00	56,06	0,00	46,93	1,16	68,64	2,71	52,93	0,74	70,93	0,79	187,32	2,48
EE	0,00	0,00	18,07	0,00	7,41	0,04	21,13	0,15	23,57	0,04	39,31	0,05	139,89	0,14
EL	14,84	0,00	147,64	0,00	129,97	1,10	190,17	4,99	146,68	1,37	196,57	1,46	518,96	4,57
ES	68,53	0,00	346,11	0,00	323,53	6,56	473,20	16,32	364,97	4,48	488,78	4,77	1 291,07	14,97
FI	13,28	0,00	66,97	0,00	62,68	0,81	91,64	2,13	70,63	0,58	94,64	0,62	249,84	1,96
FR	43,46	0,00	219,25	0,00	205,29	10,05	299,94	12,18	231,34	3,35	309,85	3,55	818,40	11,16
HU	3,99	0,00	34,59	0,00	56,21	0,29	82,28	0,99	63,43	0,27	84,94	0,29	224,48	0,91
IE	0,00	0,00	41,68	0,00	35,11	0,87	51,32	2,15	39,54	0,59	52,93	0,63	140,10	1,97
IT	76,50	0,00	385,98	0,00	361,25	5,24	528,00	14,41	407,23	3,96	545,44	4,21	1 440,10	13,22

[77] Zdroj: EEX

LT	3,29	0,00	19,98	0,00	17,28	0,06	28,13	0,29	20,76	0,08	31,43	0,09	80,11	0,25
LU	0,74	0,00	4,97	0,00	4,52	0,63	6,62	0,22	5,08	0,06	6,81	0,07	18,09	**0,20**
LV	2,13	0,00	10,79	0,00	10,08	0,14	14,76	0,53	11,36	0,15	15,24	0,15	40,20	0,49
MT	0,27	0,00	4,47	0,00	3,81	0,10	5,62	0,57	4,30	0,16	5,78	0,17	15,19	0,52
NE	25,61	0,00	134,24	0,00	125,63	5,47	183,57	3,68	141,59	1,01	189,63	1,07	500,84	3,37
PL	0,00	0,00	244,02	0,00	78,01	0,00	129,84	2,98	135,57	0,58	505,31	0,69	1 209,98	1,59
PT	10,65	0,00	72,78	0,00	65,82	1,27	96,32	2,89	74,29	0,79	99,50	0,85	262,96	2,65
RO	39,71	0,00	122,74	0,00	97,57	0,32	193,62	1,60	193,56	0,44	260,29	0,47	717,64	1,45
SE	7,07	0,00	35,67	0,00	33,34	1,02	48,79	3,63	37,61	1,00	50,45	1,06	132,98	3,34
SI	3,51	0,00	17,74	0,00	16,59	0,05	24,28	0,14	18,70	0,04	25,05	0,04	66,19	0,12
SK	12,19	0,00	61,70	0,00	57,59	0,04	84,31	0,20	64,99	0,06	87,01	0,06	229,74	0,18
UK	75,74	0,00	409,63	0,00	387,42	14,08	567,72	18,54	418,96	5,37	604,02	5,30	1607,32	0,00
CELKEM	**603,52**	**17,53**	**3 550,73**	**0,00**	**3 115,11**	**53,53**	**4 815,97**	**117,26**	**3 761,57**	**32,28**	**5 490,60**	**34,14**	**14 090,23**	**90,27**

Dodatek 3

Tabulka 3.1: Přehled výměny mezinárodních kreditů do konce června 2019[78]

Mezinárodní kredity vyměněné do konce června 2019	Miliony	Procentní podíl	Mezinárodní kredity vyměněné do konce června 2019	Miliony	Procentní podíl
CER	**261,42**	**57,65 %**	**ERU**	**192,07**	**42,35 %**
Čína	195,20	74,67	Ukrajina	147,69	76,89 %
Indie	17,27	6,61	Rusko	32,06	16,69 %
Uzbekistán	9,89	3,79	Polsko	2,82	1,46 %
Brazílie	5,43	2,08	Německo	1,65	0,85 %
Chile	3,16	1,21	Francie	1,24	0,64 %
Korea	2,93	1,12	Bulharsko	0,50	0,26 %
Mexiko	2,89	1,10	Ostatní	6,11	3,21 %
Ostatní	24,65	9,43			
CER a ERU CELKEM	**453,49**	**100 %**			

Zdroj: EUTL

Tabulka 3.2: Přehled výměny mezinárodních kreditů do konce června 2019 podle druhu zařízení

Mezinárodní kredity vyměněné do konce června 2019:	CER (v milionech)	ERU (v milionech)
Stacionární zařízení	256,46	191,25
Provozovatelé letecké dopravy	4,96	0,82
CELKEM	**261,42**	**192,07**

Zdroj: EUTL

Dodatek 4

Tabulka 4.1: Prvky nabídky a poptávky v systému pro obchodování s emisemi

Prvek	Nabídka, nebo poptávka?	Místo zveřejnění	Aktualizace a nejasnosti
Celkové množství převedených	Nabídka	Zpráva o trhu s uhlíkem	Jelikož druhá fáze skončila, nepočítá se s žádnými aktualizacemi. Konečný údaj.

[78] Pokud jde o tabulky 3.1 a 3.2, údaje Spojeného království pro rok 2019 nejsou zahrnuty kvůli ochranným opatřením přijatým Komisí na ochranu ekologické vyváženosti systému EU ETS v případech, kdy pro členský stát vystupující z EU přestává platit právo Unie (viz kapitola 2.2).

povolenek ve druhé fázi			
Dražby na začátku třetí fáze	Nabídka	Internetové stránky GŘ pro oblast klimatu, internetové stránky EEX a ICE	Nejsou zahrnuty do celkového množství převedených povolenek ve druhé fázi. Konečné údaje.
Povolenky do programu NER300	Nabídka	Internetové stránky Evropské investiční banky	V období 2012–2014 bylo zpeněženo 300 milionů povolenek. Konečné údaje.
Dražby v oblasti letecké dopravy	Nabídka	Internetové stránky GŘ pro oblast klimatu, internetové stránky EEX a ICE	Žádné – změny jsou promítnuty v množstvích pro následující rok. Dražby za rok 2013 a 2014 se konaly v roce 2015.
Dražby ve třetí fázi	Nabídka	Internetové stránky GŘ pro oblast klimatu, internetové stránky EEX a ICE	Žádné – na tyto údaje se nevztahuje revize. Povolenky stažené z dražeb (např. kvůli opožděnému začátku dražeb u některých členských států, jako například u států ESVO EHP) však mohou být vydraženy v pozdějších letech.
Bezplatné povolenky (vnitrostátní prováděcí opatření)	Nabídka	EUTL, tabulky	Tyto údaje se aktualizují v průběhu roku. – Může se stát, že členské státy předloží zprávy za předchozí roky později nebo že ve skutečnosti přidělí méně povolenek, než se původně předpokládalo. EUTL uvádí přesný stav skutečně přidělených povolenek.
Bezplatné povolenky (rezerva pro nové účastníky na trhu)	Nabídka	EUTL, tabulky	
Bezplatné povolenky (letecká doprava)	Nabídka	EUTL, tabulky přidělených povolenek zveřejněné členskými státy	
Bezplatné povolenky (článek 10c)	Nabídka	EUTL, tabulka o stavu	
Emise (stacionární zařízení)	Poptávka	EUTL, údaje o souladu	Údaje o souladu zveřejněné dne 1. května zahrnují emise a vyřazené povolenky zařízení, která splňují požadavky (tj. zařízení, která předkládají zprávu za všechny dotčené roky)[79].
Emise (letecká doprava)	Poptávka		U provozovatelů v oblasti letecké dopravy bylo v roce 2015 vykázáno dodržení předpisů v roce 2013 i 2014.
Zrušené povolenky	Poptávka		Zpráva o trhu s uhlíkem

Tabulka 4.2: Harmonogram pro zveřejňování údajů

Termín	Údaje	Rozsah

[79] Údaje o souladu za předchozí roky mohou být zpětně korigovány např. v důsledku opožděného podání.

1. ledna–30. dubna roku x	Aktualizované údaje týkající se bezplatných povolenek přidělených v odvětví výroby elektřiny a tepla (článek 10c)	Rok x–1
1. dubna roku x	Ověřené emise Přidělené bezplatné povolenky (čl. 10a odst. 5 – vnitrostátní prováděcí opatření)	Rok x–1
1. května roku x	Termín pro splnění povinností: ověřené emise a vyřazené povolenky	Rok x–1
Květen/říjen roku x	Vyměněné mezinárodní kredity	
Poslední čtvrtletí roku x	Zpráva o trhu s uhlíkem	Rok x–1
Leden/červenec roku x	Stav rezervy pro nové účastníky na trhu – tabulka rezervy pro nové účastníky na trhu	
Na úrovni EU se nezveřejňuje	Bezplatné povolenky přidělené v odvětví letecké dopravy zveřejňované na úrovni členských států	

Dodatek 5

Tabulka 5.1 Ověřené emise jiných skleníkových plynů než CO_2 ze zařízení podle druhu skleníkového plynu v období 2013–2018 (v milionech tun)[80]

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
PFCs	0,40	0,74	0,58	0,64	0,47	0,60
N_2O	2,47	5,49	5,32	4,62	4,96	4,11

Zdroj: EUTL

Dodatek 6

Tabulka 6.1: Rozhodnutí Soudního dvora EU týkající se fungování systému EU ETS v období od července 2018 do června 2019

[80] U některých zařízení nemusely být emise N_2O nebo PFC vykázány v registru Unie samostatně a místo toho byly vykázány celkové emise v tunách ekvivalentu CO_2. Údaje v tabulce odrážejí rozpis emisí skleníkových plynů, který je dostupný v registru Unie. Emise N_2O byly do systému EU ETS zahrnuty od druhé fáze (od roku 2008) na základě dobrovolného rozhodnutí některých členských států a spolu s PFC povinně od třetí fáze (od roku 2013).

Spisová značka	Dotčené právní předpisy	Účastníci	Kontext věci	Datum	Nález Soudního dvora
Věc C-682/17	Směrnice 2003/87/ES, rozhodnutí 2011/278/EU	ExxonMobil Production Deutschland GmbH / DE	Má být zařízení považováno za výrobce elektřiny, pokud není vykonávána žádná jiná činnost uvedená v příloze I kromě výroby elektřiny, a pokud ano, má toto zařízení nárok na bezplatné povolenky?	20.6.2019	Soudní dvůr potvrdil doslovný výklad definice výrobce elektřiny ve směrnici 2003/87/ES.
Věc T-330/18	Směrnice (EU) 2018/410, nařízení (EU) 2018/842, nařízení (EU) 2018/841	Carvalho a další / Parlament a Rada	37 soukromých osob požádalo o zrušení směrnice 2018/410, nařízení (EU) 2018/842 a nařízení (EU) 2018/841, přičemž tvrdily, že plánované snížení emisí skleníkových plynů není dostatečné. Evropský parlament a Rada EU požadovaly nepřípustnost.	8.5.2019	Soudní dvůr žalobu zamítl jako nepřípustnou v plném rozsahu.
Věc C-561/18	Nařízení Komise (EU) č. 601/2012	Solvay Chemicals GmbH / DE	– Je nařízení (EU) č. 601/2012 neplatné a je v rozporu s cíli směrnice 2003/87, jelikož stanoví, že se CO_2, který není přemístěn ve smyslu čl. 49 odst. 1 prvního pododstavce, považuje za vypuštěný zařízením produkujícím CO_2 bez ohledu na to, zda byl uvolněn do atmosféry? – Je nařízení (EU) č. 601/2012 neplatné a je v rozporu s cíli směrnice 2003/87, jelikož stanoví, že CO_2, který je přemístěn ze zařízení na výrobu uhličitanu sodného do jiného zařízení za účelem výroby vysráženého uhličitanu vápenatého (PCC), musí být systematicky zařazen do emisí z tohoto zařízení?	6.2.2019	Soudní dvůr prohlásil ustanovení čl. 49 odst. 1 druhého pododstavce a bodu 20 části B přílohy IV nařízení č. 601/2012 za neplatná v rozsahu, v němž do emisí ze zařízení na výrobu uhličitanu sodného systematicky zařazují CO_2 přemístěný do jiného zařízení za účelem výroby PCC bez ohledu na to, zda byl tento CO_2 uvolněn do atmosféry, či nikoli.

Dodatek 7

Tabulka 7.1: Aktuální stav provádění čtvrté fáze systému EU ETS

Opatření	Účel	Druh legislativního aktu	Předpokládané přijetí
Seznam odvětví ohrožených rizikem úniku uhlíku na	Stanovení nového seznamu odvětví ohrožených rizikem úniku uhlíku pro čtvrtou fázi systému EU ETS na základě	Rozhodnutí Komise v přenesené pravomoci	Přijaté dne 15. února 2019 a vyhlášené v *Úředním*

období 2021–2030	kritérií pro určování odvětví výrazně ohrožených rizikem úniku uhlíku		*věstníku* dne 8. května 2019[81]
Revize pravidel přidělování bezplatných povolenek na období 2021–2030	Revize rozhodnutí Komise 2011/278/EU o stanovení přechodných pravidel harmonizovaného přidělování bezplatných povolenek v celé Unii s cílem přizpůsobit je novému právnímu kontextu pro čtvrtou fázi	Nařízení Komise v přenesené pravomoci	Přijaté dne 19. prosince 2018 a vyhlášené v *Úředním věstníku* dne 27. února 2019[82]
Úprava přidělování bezplatných povolenek v důsledku změn výroby	Stanovení opatření za účelem úpravy úrovně přidělování bezplatných povolenek zařízením na základě změny úrovně činnosti (zvýšení nebo snížení) v průměru o více než 15 % za období dvou let	Prováděcí nařízení Komise	2019
Aktualizace referenčních hodnot pro přidělování bezplatných povolenek v období 2021–2025	Stanovení aktualizovaných referenčních hodnot na období 2021–2025 na základě údajů předložených členskými státy do 30. září 2019 za roky 2016 a 2017	Prováděcí akt	2020
Zřízení inovačního fondu	Stanovení pravidel fungování inovačního fondu, včetně postupu a kritérií výběru	Nařízení Komise v přenesené pravomoci	Přijaté dne 26. února 2019 a vyhlášené v *Úředním věstníku* dne 28. května 2019[83]
Zřízení modernizačního fondu	Stanovení pravidel fungování modernizačního fondu	Prováděcí akt	2020
Revize nařízení (EU) č. 389/2013 (nařízení o registru)	Stanovení požadavků týkajících se registru Unie pro čtvrtou fázi v podobě standardizovaných elektronických databází obsahujících společné datové prvky ke sledování vydávání, držení, převádění a rušení povolenek a k zajištění přístupu veřejnosti a důvěrnosti	Nařízení Komise v přenesené pravomoci	Přijaté dne 12. března 2019 a vyhlášené v *Úředním věstníku* dne 2. července 2019[84]
Změna nařízení (EU) č. 1031/2010 (nařízení o dražbě povolenek)	Umožnit v roce 2020 vydražení prvních 50 milionů povolenek z rezervy tržní stability určených pro inovační fond	Nařízení Komise v přenesené pravomoci	Přijaté dne 30. října 2018 a vyhlášené v *Úředním věstníku* dne 4. ledna 2019[85]
Revize nařízení (EU) č. 1031/2010 (nařízení o dražbě povolenek)	Revidovat některé aspekty dražebního procesu ke splnění požadavků pro čtvrtou fázi, a zejména k umožnění dražeb povolenek určených pro inovační fond a pro modernizační fond, a k zohlednění klasifikace povolenek v rámci systému EU ETS jakožto finančních nástrojů podle směrnice 2014/65/EU o trzích finančních nástrojů (směrnice MiFID2).	Akt v přenesené pravomoci	2019
Revize nařízení (EU) č. 601/2012 o monitorování a	Zjednodušení, vylepšení a upřesnění pravidel pro sledování a vykazování a snížení administrativní zátěže na základě	Prováděcí nařízení Komise	Přijaté dne 19. prosince 2018 a vyhlášené v *Úředním*

[81] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=OJ:L:2019:120:FULL&from=EN
[82] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019R0331&from=EN
[83] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019R0856&from=EN
[84] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019R1122&from=EN
[85] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019R0007

vykazování	zkušeností s prováděním třetí fáze		*věstníku* dne 31. prosince 2018[86]
Revize nařízení (EU) č. 600/2012 o ověřování a akreditaci	Co nejvýraznější zjednodušení, vylepšení a upřesnění pravidel pro akreditaci a ověřování a snížení administrativní zátěže na základě zkušeností z provádění třetí fáze	Prováděcí nařízení Komise	Přijaté dne 19. prosince 2018 a vyhlášené v *Úředním věstníku* dne 31. prosince 2018[87]
Nařízení, kterým se doplňuje směrnice 2003/87/ES, pokud jde o systém CORSIA	Doplňující směrnici o systému EU ETS, pokud jde o opatření přijatá Mezinárodní organizací pro civilní letectví v oblasti monitorování, vykazování a ověřování emisí z letectví pro účely provádění systému CORSIA	Nařízení Komise v přenesené pravomoci	2019
Pokyny týkající se státní podpory v systému EU ETS na období 2021–2030	Revidovat pokyny týkající se státní podpory v systému EU ETS pro čtvrtou fázi k zohlednění nových ustanovení zavedených revidovanou směrnicí o systému EU ETS u systémů kompenzací nepřímých uhlíkových nákladů	Sdělení Komise	2020

Aktuální stav
Plánované
Probíhající
Provedené

Dodatek 8

Tabulka 8.1: Příspěvky členských států do rezervy tržní stability v roce 2019[88] a v roce 2020[89]

Členský stát / stát ESVO EHP	**Příspěvky do rezervy tržní stability v roce 2019**	**Známé příspěvky do rezervy tržní stability v roce 2020[90]**
Rakousko	5 935 748	3 957 699
Belgie	9 846 994	6 565 549
Bulharsko	8 292 720	5 529 227
Chorvatsko	1 614 984	1 076 801
Kypr	932 844	621 980
Česká republika	15 406 858	10 272 626
Dánsko	5 340 750	3 560 981
Estonsko	2 904 319	1 936 474
Finsko	7 130 025	4 753 992

[86] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018R2066
[87] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018R2067&from=EN
[88] Údaje za období od ledna do srpna 2019 jsou založeny na sdělení Komise C(2018) 2801 final ze dne 15.5.2018, k dispozici na adrese https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/ets/reform/docs/c_2018_2801_en.pdf
[89] Údaje za období od září do prosince 2019 a od ledna do srpna 2020 jsou založeny na sdělení Komise C(2019) 3288 final, k dispozici na adrese https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/ets/reform/docs/c_2019_3288_en.pdf
[90] Část příspěvků členských států do rezervy tržní stability v roce 2020 bude stanovena po zveřejnění ukazatele přebytku v roce 2020.

Francie	23 346 791	15 566 629
Německo	85 389 770	56 934 202
Řecko	12 684 492	8 457 470
Maďarsko	5 115 708	3 410 933
Island	166 450	110 982
Irsko	3 991 393	2 661 288
Itálie	40 304 729	26 873 449
Lotyšsko	865 501	577 079
Lichtenštejnsko	3 725	2 484
Litva	1 792 324	1 195 044
Lucembursko	467 394	311 638
Malta	354 798	236 564
Nizozemsko	14 291 411	9 528 894
Norsko	3 314 570	2 210 012
Polsko	39 282 170	26 191 650
Portugalsko	6 478 775	4 319 767
Rumunsko	14 941 290	9 962 205
Slovensko	4 752 513	3 168 770
Slovinsko	1 577 714	1 051 951
Španělsko	32 660 234	21 776 430
Švédsko	3 457 106	2 305 049
Spojené království	44 480 623	29 657 753
Celkem	**397 124 723**	**264 785 572**

Dodatek 9

Tabulka 9.1: Nevyužité prostředky programu NER300 v rámci InnovFin EDP: podpořené projekty

Název projektu	Popis	Obrázek
WAVE ROLLER	Projekt Wave Roller má prokázat proveditelnost technologií pro získávání energie z vln v komerčním měřítku, a to překlenutím propasti mezi demonstračním zařízením a komerčním zavedením ponořené vychylující se stěny v blízkosti pobřeží, která přeměňuje energii vln na elektrickou energii. Příspěvek z programu NER300 bude činit 10 milionů EUR.	

WINDFLOAT	Projekt Windfloat je inovativní větrná elektrárna na moři, která využívá plovoucí poloponornou plošinu ve vzdálenosti přibližně 20 km od pobřeží Portugalska. Cílem projektu je dosáhnout pokroku v modernizaci plovoucích podpůrných struktur, a to prokázáním možnosti rozšíření koncepce WindFloat pro umístění větších turbín. Následně bude podporovat využívání větrných elektráren na volném moři. Příspěvek z programu NER300 v rámci InnovFin EDP bude činit 60 milionů EUR. Projekt WindFloat využívá rovněž grant ve výši téměř 30 milionů EUR na základě původního programu NER300.	
GREENWAY EV CHARGING NETWORK	Projekt podpoří urychlené zavádění infrastruktury pro elektrická vozidla. Projekt prokazuje proveditelnost zavedení ultrarychlých dobíjecích stanic pro elektrická vozidla v komerčním měřítku a pilotního integrovaného systému pro skladování energie v bateriích. Demonstrace bude probíhat na Slovensku, v Polsku, v České republice a v pobaltských zemích. Financování v rámci InnovFin EDP činí 17 milionů EUR, z čehož téměř 3 miliony tvoří nevyužité prostředky programu NER300.	